

DONATEURS

KONINKLIJK CONCERTGEBOUWORKEST

jaarverslag 2011

voorzijde

‘De Orkestacademie is voor mij van onschatbare waarde geweest.
Hierdoor heb ik me perfect kunnen voorbereiden op mijn functie in het orkest.’
Joanna Westers volgde de leergang aan de Orkestacademie voordat zij in 2011
als violiste in dienst kwam bij het orkest. Het Koninklijk Concertgebouworkest
biedt jong talent een unieke ervaring met deze orkestopleiding,
die mogelijk wordt gemaakt door de Stichting Donateurs.

DONATEURS

KONINKLIJK CONCERTGEBOUWORKEST

jaarverslag 2011

AMSTERDAM, 8 MAART 2012

VOORWOORD

'Als ik naar het orkest luister, heb ik het gevoel dat ik heel even los kom van de aarde,' fluisterde een schenker mij toe na de tweede symfonie van Mahler. Een opmerking, die precies de goede snaar raakt. Want juist daar is het onze Stichting Donateurs om te doen: het Koninklijk Concertgebouworkest ondersteunen muziek te maken waarvan we in vervoering raken. Niet alleen nu, maar ook in de toekomst.

Gelukkig sluiten steeds meer muziekliefhebbers zich aan bij het Gouden Gilde en De Salon. Ook in 2011 zijn er veel donateurs bijgekomen en is zowel ons financiële vermogen als de instrumentencollectie weer verder gegroeid. Wij hebben het afgelopen jaar maar liefst twee nieuwe Fondsen op Naam, vele schenkingen en diverse nalatenschappen mogen ontvangen. Daar hadden we, eerlijk gezegd, niet op durven rekenen in deze lastige tijd. Beste donateurs, wij zijn u enorm dankbaar voor uw steun aan ons prachtige orkest.

Onze zakelijke donateurskring De Salon is in het afgelopen jaar met tien ondernemingen gegroeid; een recordaantal. De professionals in die organisaties voelen zich aangesproken door de vaak jonge musici die met hun passie het orkest tot grote hoogte brengen. Door hen met elkaar te verbinden ontstaan inspirerende initiatieven. De cd met nieuwe werken voor trompet van orkestlid Wim Van Hasselt, gerealiseerd dankzij een bijdrage van De Salon en uitgevoerd tijdens een van de Salonavonden, is hiervan een goed voorbeeld.

In landen waar het orkest regelmatig optreedt breidt onze kring van donateurs zich ook verder uit. Afgelopen september hebben orkestliefhebbers in Parijs een nieuwe vriendenkring opgericht: de Cercle d'Amis en France. Deze ontwikkelt zich voortvarend, net als onze steunorganisaties in Engeland, België, de Verenigde Staten en Zwitserland.

En weet u wat alle schenkingen uit binnen- en buitenland hebben betekend voor het orkest? Er zijn vijftien prachtige instrumenten aangeschaft, zoals een klokkenspel, Duitse trompetten en als klap op de vuurpijl een Stradivari viool voor Tjeerd Top, de plaatsvervangend concertmeester. Toen Tjeerd dit instrument mocht uitproberen raakte hij er op slag verliefd op, zo vertelde hij me. Hij wilde de viool zelfs niet meer aanraken totdat zeker was dat hij hem zou kunnen blijven bespelen. Dat gaf voor ons de doorslag om dit instrument te verwerven, wat mogelijk werd gemaakt met hulp van een genereuze investering van een mecenas.

Daarnaast zijn er diverse nieuwe initiatieven ontplooid. Met de concerten waarbij jonge topsolisten, zoals Janine Janssen en Lang Lang, soleerden, trekt het orkest veel jonge muziekliefhebbers. Dat motiveert de Stichting Donateurs om muzikaal talent zoveel

mogelijk te ondersteunen én om klassieke muziek toegankelijker te maken voor jonge luisteraars. Dankzij uw steun heeft de KCO-Orkestacademie afgelopen jaar enkele jonge musici een schat aan orkest- en podiumervaring kunnen bieden, en hebben vele schoolkinderen de familieconcerten van het orkest bezocht. Ook steunen we de AAA-serie, de concertenreeks die eigentijdse klassieke muziek met andere kunstvormen verbindt en opvallend veel jonge bezoekers bereikt.

Deze mooie resultaten in ogenschouw nemend, kijkt het bestuur van de Stichting Donateurs terug op een vruchtbaar jaar. Wanneer we een economisch moeilijke periode op deze positieve wijze afsluiten, kan ik niet anders dan de toekomst met vertrouwen tegemoet zien.

Met uw steun blijven wij ons graag inspannen voor onze musici, voor jong talent, voor onze luisteraars en daarmee voor de eeuwige schoonheid van muziek.

Hartelijke groet,

Alexander van Wassenaer, *voorzitter*

Het Koninklijk Concertgebouworkest programmeerde in 2011 het concert 'Naar India!', speciaal voor jonge muzikliefhebbers en hun familie. Deze productie werd mogelijk gemaakt door bijdragen van donateurs.

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG

1. UITGANGSPUNTEN

- Doelstelling, beleid en strategie 7
- Fondsenwervingsbeleid 9

2. VERANTWOORDINGSVERKLARING

- Interne controle en toezicht 11
- Bestuurssamenstelling 12
- Relevante nevenfuncties bestuursleden 12
 - Staf 12
- Instrumentencommissie 14
 - Vrijwilligers 14
- Communicatie & belanghebbenden 14
 - Klachtenprocedure 17

3. ACTIVITEITEN & BESTEDINGEN

- Muziekinstrumenten 19
 - Familieconcerten 21
 - Jong Talent Programma 22
 - De Orkestacademie 23
- Bijzondere artistieke projecten 23

4. DONATEURS IN NEDERLAND

- Het Gouden Gilde 25
- Fonds op Naam 26
- De Salon 31

5

5. DONATEURS IN HET BUITENLAND

- Cercle d'Amis en France 33
- Dutch Masters Foundation 33
- Vereniging van Vrienden van het KCO in België 34
- Freundeskreis Schweiz 34
- American Friends of the Royal Concertgebouw Orchestra 35

6. TOEKOMSTVISIE

- Meerjarenbeleid 37
- Vooruitblik naar 2012 39
- Financieel fundament 39
- Vermogensbeheer 41

JAARREKENING 2011

- Balans per 31 december 2011 43
- Staat van baten en lasten over 2011 44
 - Kasstroomoverzicht 45
 - Algemene toelichting 46
- Toelichting op de balans per 31 december 2011 50
- Toelichting op staat van baten en lasten over 2011 53

bijlage 1 Controleverklaring 58

bijlage 2 Begroting 2012 60

bijlage 3 Bestemming resultaat 62

bijlage 4 Rooster van aftreden bestuursleden 62

*Jonge muziekiefhebbers mogen instrumenten uitproberen onder leiding van slagwerker Mark Braafhart.
Familieconcert, 6 november 2011*

BESTUURSVERSLAG

1. UITGANGSPUNTEN

De Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest (hierna te noemen de Stichting Donateurs) richt zich op de ondersteuning van het Koninklijk Concertgebouworkest (KCO) en werd opgericht op 11 januari 1963.

Sinds het begin van de 90-er jaren is er sprake van actieve fondsenwerving. In dit verslag legt het bestuur rekening en verantwoording af over het gevoerde beleid gedurende de periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2011. Het mission statement van de Stichting luidt:

De steun van de Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest is essentieel voor de toekomst van een van de beste orkesten ter wereld. De Stichting Donateurs verwerft daartoe hoogwaardige instrumenten voor orkestleden, ondersteunt jonge muzikanten, zorgt voor de ontwikkeling van nieuw publiek en legt een financiële reserve aan. Tegelijk werkt de Stichting Donateurs met alle schenkers aan het vergroten van de internationale kring van orkestambassadeurs, zodat het roemrijke orkest wereldwijd vele muziekliefhebbers in vervoering kan brengen, nu én later.

DOELSTELLING, BELEID EN STRATEGIE

Het Koninklijk Concertgebouworkest werkt vol overgave aan de uitdaging om ook in economisch zware en politiek onstuimige tijden op het hoogste niveau te blijven acteren. Tegelijkertijd nemen de kosten voor organisatie en programmering evenals de aankooprijzen van hoogwaardige muziekinstrumenten sterk toe. Het is dan ook te verwachten dat vanuit het orkest een toenemend beroep zal worden gedaan op de Stichting Donateurs. De Stichting blijft zich dan ook vol overtuiging inzetten voor het werven van fondsen om haar doelstellingen te kunnen realiseren.

7

In de statuten van de Stichting Donateurs staat de doelstelling als volgt beschreven: De stichting stelt zich ten doel steun te verlenen aan de te Amsterdam gevestigde stichting: ‘Stichting Koninklijk Concertgebouworkest’ en/of aan de leden van dit orkest, alles in de ruimste zin des woords.’

De Stichting Donateurs vertaalt deze doelstelling naar vier bestedingsdoelen:

- ◆ Het verder opbouwen en beheren van de collectie hoogwaardige muziekinstrumenten die een fundament legt voor het behoud van de unieke klankkleur en het artistieke topniveau van het Koninklijk Concertgebouworkest;
- ◆ Het mogelijk maken van het Jong Talentprogramma van het Koninklijk Concertgebouworkest en educatieve projecten. Dit betreft voornamelijk de Orkestacademie van het Koninklijk Concertgebouworkest en de jaarlijkse familieconcerten van het orkest voor jonge luisteraars en hun (groot)ouders;
- ◆ Het ondersteunen van bijzondere artistieke projecten die passen bij de internationale status van het Koninklijk Concertgebouworkest;
- ◆ Het opbouwen van een financieel vermogen om de continuïteit van het Koninklijk Concertgebouworkest te kunnen waarborgen.

ad 1. aanschaf instrumenten, onmisbaar voor musicus en orkest

Voornamelijk als gevolg van pensionering, zijn er jaarlijks zo'n vier à vijf vacatures voor musici in het orkest. De meestal jonge musici die daarmee tot het orkest toetreden beschikken zelden over een muziekinstrument van de gewenste kwaliteit. Zo'n instrument is tegenwoordig ook nauwelijks nog betaalbaar voor een jonge musicus. Daarom spant de Stichting Donateurs zich in om de aankoop van topinstrumenten mogelijk te maken.

Inmiddels speelt ongeveer de helft van alle musici van het Koninklijk Concertgebouw-orkest op een instrument uit de collectie van de Stichting Donateurs of een instrument dat door de Stichting Donateurs wordt beheerd.

Ook bij diverse musici die reeds langer aan het orkest zijn verbonden bestaat nog grote behoefte aan verbetering van het instrumentarium. Vandaar dat de prioriteit ligt bij het verder uitbreiden van onze instrumentencollectie. In 2011 werd een aantal mooie muziekinstrumenten voor het orkest verworven, waaronder een viool van Antonio Stradivari uit 1713, een Grancino altviool uit ca. 1680 en diverse blaas- en slagwerkinstrumenten.

ad 2. educatie en jong talent: investeren in de toekomst

Met de familieconcerten levert het Koninklijk Concertgebouw-orkest een waardevolle bijdrage aan de educatie van jonge luisteraars: het publiek van de toekomst. Ook levert het orkest een actieve bijdrage aan het ontwikkelen van jong muzikaal talent. Deze projecten kunnen alleen worden gerealiseerd met de extra steun van vele donateurs.

8

ad 3. bijzondere artistieke projecten

De Stichting Donateurs levert ook van harte een bijdrage aan het verwezenlijken van de ambitie van het Koninklijk Concertgebouw-orkest om zich artistiek te onderscheiden en op het hoogste niveau muziek te maken. Elk jaar zijn er dan ook bijzondere projecten die zonder de steun van onze donateurs niet zouden kunnen worden gerealiseerd. Dat kunnen kleine projecten zijn van een enkele musicus, maar ook bijzondere producties voor het gehele orkest. Zo werd met steun van de Stichting Donateurs in 2011 een cd gerealiseerd rond solo fagottist Gustavo Núñez, en werd steun verleend aan enkele bijzondere kamermuziekoptredens van musici uit het orkest.

Bovenal is het orkest zeer verheugd met de steun die het in de komende seizoenen mag verwachten van Stichting Ammodo. Met dit relatief nieuwe vermogensfonds werd einde 2011 een overeenkomst gesloten voor het steunen van de 'AAA-serie' voor een periode van drie seizoenen, vanaf seizoen 2012-2013.

ad 4. endowment fund: een veilig gevoel

Om ervoor te zorgen dat het orkest ook bij tegenvallende sponsor- of subsidie-inkomsten op het allerhoogste niveau kan blijven presteren en voor de toekomst bewaard blijft, is er een aantal jaren geleden besloten om hiervoor bij de Stichting Donateurs een vermogen op te bouwen dat in tijden van nood kan worden aangewend.

Mariss Jansons, chef-dirigent

In 2011 ontving het orkest het bericht dat het de komende jaren structureel minder subsidie van de rijksoverheid kan verwachten. Daarmee werd de noodzaak om een Endowment Fund te creëren, als continuïteitsreserve voor het orkest, extra onderstreept.

FONDSENWERVINGSBELEID

Via de Stichting Donateurs steunen vele particulieren, bedrijven en fondsen het Koninklijk Concertgebouworkest. De activiteiten van de Stichting Donateurs zijn gericht op het verwezenlijken van de hiervoor genoemde doelstellingen. De inzet hierbij is altijd het aangaan van langdurige relaties met schenkers en andere relaties. De Stichting Donateurs vindt het daarom ook belangrijk om voortdurend te investeren in een open houding en een zo groot mogelijke mate van transparantie in verslaglegging en communicatie, waarmee de Stichting Donateurs voor de omgeving een betrouwbare partner blijft.

9

De bijdrage die wordt geleverd vanuit de aan het orkest gelieerde buitenlandse steunverenigingen groeit. Hierin is in 2011 extra geïnvesteerd, met name gericht op het verder ontwikkelen van nieuwe steunverenigingen in België, Frankrijk en Engeland. De keuze voor deze landen sluit aan bij de meer nadrukkelijke internationale profilering van het orkest en het aangaan van meer bestendige relaties met enkele vooraanstaande Europese concertzalen, waarmee zogenaamde ‘in residence’ afspraken werden gemaakt.

Opnieuw werd veel aandacht geschonken aan het onderhouden van directe contacten met schenkers. En voortdurend is er de uitdaging om met potentiële particuliere schenkers in gesprek te raken, in het bijzonder over de specifieke schenkingsvorm die hen aanspreekt. De Stichting Donateurs ziet nog altijd veel potentie binnen de groep van reguliere concertbezoekers van het orkest. Ook dit jaar werden diverse effectieve wervingsbijeenkomsten georganiseerd. In 2011 is tegelijkertijd extra aandacht uitgegaan naar communicatiemiddelen waarmee een breder publiek kon worden bereikt.

Hoewel de economische onzekerheid aanhoudt, kon De Salon, de zakelijke kring van donateurs, in 2011 maar liefst tien nieuwe bedrijven verwelkomen en werden verschillende lidmaatschappen opnieuw voor drie jaar verlengd. De Salonavonden, speciale bijeenkomsten die artistiek op hoog niveau staan, blijven hierbij een belangrijke rol spelen, en werden in 2011 zonder uitzondering zeer goed bezocht.

‘Een altviool die zo goed bij mij past,
kwam ik niet eerder tegen.
Wij zijn volledig met elkaar in harmonie’

Ken Hakii, *eerste solo altviolist*

*Ken Hakii kwam deze 'Grancino' uit ca. 1680 op het spoor en was direct overtuigd van zijn klasse.
Sinds mei 2011 speelt hij op dit prachtige instrument.*

2. VERANTWOORDINGSVERKLARING

INTERNE CONTROLE EN TOEZICHT

Het bestuur van de Stichting Donateurs bestaat uit acht personen. Geen van de bestuursleden heeft een dienstverband bij de Stichting Donateurs of ontvangt een financiële vergoeding. Ook zijn aan hen, noch aan de directeur, leningen, voorschotten of garanties verstrekt. Bestuursleden hebben een zittingstermijn van vier jaar en kunnen twee maal herbenoemd worden. Het bestuur hanteert een rooster van aftreden. Het bestuur benoemt zelfstandig nieuwe bestuursleden, met uitzondering van de twee bestuursleden die als afgevaardigde van het bestuur van de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest zitting hebben, zoals in de statuten is bepaald. De doelstellingen zoals geformuleerd in hoofdstuk 1 zijn richtinggevend bij het handelen van het bestuur en de besteding van de middelen.

De Stichting Donateurs hanteert het bestuursmodel waarbij de directeur verantwoordelijk is voor de dagelijkse operatie en rapporteert aan het bestuur. Binnen het bestuur is sprake van een portefeuillevdeling, naast de functies van voorzitter en penningmeester. Nieuwe bestuursleden worden mede geselecteerd op basis van de mate waarin hun expertise aansluit bij een vacante portefeuille.

Het bestuur van de Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest vergaderde in 2011 zes keer plenair, te weten in februari, maart, april, mei, september en december. De bestuursvergaderingen kennen een agenda met daarop een aantal vaste onderwerpen, waaronder het wervingsbeleid, financiële resultaten, resultaat uit beleggingen, behandeling van aanvragen tot steun, aankoop van instrumenten en de jaarbegroting. Alle projecten en activiteiten worden jaarlijks begroot en nauwgezet gevolgd.

11

Staf en bestuur van de Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest zijn direct betrokken bij alle bestedingen vanuit het donateursfonds en betrachten hierbij de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Gedurende het jaar en bij de uitvoering van de diverse projecten en activiteiten vindt voortgangsrapportage en zo nodig (bij)sturing plaats tijdens de bestuursvergaderingen. Evaluatie van projecten en activiteiten maakt onderdeel uit van de bestuursvergaderingen. Leerpunten uit deze evaluaties kunnen leiden tot aanpassing van aanpak en beleid. Ook reflecteert het bestuur op haar eigen handelen en dat van de staf. Tevens voert het bestuur incidenteel onderling overleg als dat gewenst is, bijvoorbeeld over de aankoop van instrumenten en activiteiten van het Gouden Gilde en De Salon. Jaarlijks is er een ontmoeting tussen de besturen van het Koninklijk Concertgebouworkest en de Stichting Donateurs.

De Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest is lid van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI) en hanteert de principes van goed bestuur, zoals vastgelegd in de code Goed Bestuur voor Goede Doelen, ook bekend als de code Wijffels. Deze gedragscode voldoet aan de eisen die door het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) worden gesteld. De Stichting ontving in 2003 het CBF-Keur voor Goede Doelen en mocht dit ook in 2011 voeren.

BESTUURSSAMENSTELLING

Het bestuur van de Stichting Donateurs is samengesteld op basis van profielen. Hierbij is onder meer aandacht gegeven aan de behoefte van het bestuur aan specifieke kennis en kunde en relatie tot de (gewenste) doelgroepen. In 2011 trad algemeen directeur van het orkest Jan Raes toe tot het bestuur van de Stichting Donateurs. De heer Raes vult hiermee één van de twee statutair bepaalde zetels van de Stichting KCO in, die ontstond met het vertrek van Paul Luijten. In overleg met CBF werden hiertoe in 2011 enkele aanvullende afspraken vastgelegd. Onder meer werd bekrachtigd dat bij besluiten over concrete bestedingen van de Stichting Donateurs aan het orkest, de beide vertegenwoordigers van de Stichting KCO zich onthouden van stemming. Het bestuur kijkt met veel plezier terug op de initiatiefrijke en energieke wijze waarop Paul Luijten heeft bijgedragen aan de fondsenwerving.

Bestuurssamenstelling 2011

Alexander van Wassenaer, *voorzitter*

Emile Lens, *penningmeester*

Nollie van Berge

Marc Bakker

Heleen Kersten

Paul Luijten (*tot 1 juni 2011, namens bestuur KCO*)

Jan Raes (*vanaf 4 juni 2011, namens bestuur KCO*)

Jan Wolfs (*namens bestuur KCO*)

Hans Zwarts

RELEVANTE NEVENFUNCTIES BESTUURSLEDEN

Tijdens het verslagjaar waren de heren Jan Wolfs en Paul Luijten beiden bestuurslid van de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest. En de heer Jan Raes was algemeen directeur van het Koninklijk Concertgebouworkest.

12

Het bestuur van de Stichting Donateurs (vlnr)

Hans Zwarts
Nollie van Berge
Jan Raes
Heleen Kersten
Alexander van Wassenaer
Marc Bakker
Jan Wolfs
Emile Lens

STAF

De huidige economische situatie en groter wordende concurrentie op de fondsenwervende markt leiden tot extra fondsenwervende inspanningen van de Stichting Donateurs. Het is van groot belang steeds opnieuw zorg te dragen voor een professioneel werkende organisatie. Het adequaat en alert opvolgen van schenkingsmogelijkheden en verzoeken is hierbij van cruciaal belang en stelt hoge eisen aan de interne procedures en inzet van de medewerkers. Hieraan is in 2011 dan ook doorlopend aandacht gegeven.

De verantwoordelijkheid voor zowel het formuleren van beleidsvoornemens als de uitvoerende taken ligt bij een door het bestuur van de Stichting Donateurs aangestelde directeur, drs. W.L. Steijn. De directeur geeft leiding aan de afdeling fondsenwerving. Op operationeel niveau vindt wekelijks voortgangsoverleg plaats. Naast reguliere voortgangsrapportages tijdens de bestuursvergaderingen, zorgt de directeur ieder kwartaal voor een financiële rapportage aan de penningmeester van de Stichting Donateurs.

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de directeur werden in 2011 vastgelegd in een directiereglement, dat tevens door het orkest werd ondertekend. Op deze functie is daarnaast de Arbeidsvoorwaardenregeling (AR) van het Koninklijk Concertgebouworkest van toepassing. De directiebeloning is bepaald op basis van de AR en bleef binnen de voor de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI) gestelde maxima. De hoogte en samenstelling van de bezoldiging wordt in de jaarrekening toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten.

De financiële administratie van de Stichting Donateurs wordt, onder verantwoordelijkheid van de directeur, grotendeels uitgevoerd door de afdeling financiën van het orkest. PwC treedt op als extern accountant. Voor wat betreft de procentuele verhouding tussen gemaakte kosten en baten uit eigen fondsenwerving wordt de richtlijn van het CBF gevolgd. Om de verdere groei in fondsenwerving vanuit het buitenland en de daarmee samenhangende opbouw van nieuwe steunorganisaties te realiseren is de staf in 2011 uitgebreid met een parttime coördinator buitenland. Na zich bijna twintig jaar voor de fondsenwerving van het orkest te hebben ingezet, ging begin 2011 Tanneke Alpherts met pensioen. Zij leverde tijdens haar loopbaan bij het orkest een waardevolle bijdrage aan de groei van het donateursfonds. Daarmee kwam de omvang van de staf in 2011 gemiddeld op 4,01 fte, verdeeld over een voltijd directeur, drie parttime coördinatoren en een medewerker. Echter, een deel van deze capaciteit wordt ingezet voor het beheer van de instrumentencollectie en de verwerving van nieuwe muziekinstrumenten. In de praktijk betekent dit dat ongeveer de helft als fondsenwervende kosten kan worden aangemerkt.

13

Samenstelling staf 2011

Wouter Steijn, *directeur*

Hanna Philips, *coördinator fondsenwerving & instrumentenbeheer*

Tanneke Alpherts, *coördinator fondsenwerving (tot 1 maart 2011)*

Maurits Musch, *coördinator fondsenwerving*

Jantine van 't Land, *medewerker communicatie*

Merel van der Putten, *coördinator buitenland (vanaf 1 maart 2011)*

Het team van de Stichting Donateurs (vlnr)

Jantine van 't Land
Wouter Steijn
Hanna Philips
Maurits Musch
Merel van der Putten

INSTRUMENTENCOMMISSIE

Tijdens het hele proces rond de verwerving van een muziekinstrument voor de collectie van de Stichting Donateurs, speelt de Instrumentencommissie een belangrijke rol. De aankoop van een muziekinstrument verloopt volgens een vaste procedure. Het vertrekpunt is altijd een aanvraag van een musicus bij de Instrumentencommissie. Op basis van vergaarde kennis en ervaring, en na minstens één luistersessie, brengt de commissie een advies uit aan de directie van het orkest over de aankoop. Belangrijke afwegingen hierbij zijn de klank van het instrument, de mate waarin het past in de klankcultuur van de betreffende instrumentgroep en het totale orkest, de technische staat van het instrument en de verbinding tussen het instrument en de musicus die het zal gaan bespelen. Bij een positief advies wordt de Stichting Donateurs verzocht het instrument te verwerven. Hiertoe voert de staf van de Stichting Donateurs zelf aanvullend technisch onderzoek uit en wordt het instrument getaxeerd door minimaal twee onafhankelijke experts. Op basis van het advies en het onderzoek neemt het bestuur van de Stichting Donateurs het uiteindelijke besluit om tot aankoop over te gaan. De voorzitter van de commissie is altijd een directielid van het orkest. In 2011 nam zakelijk adjunct directeur David Bazen de voorzittershamer over van Sjoerd van den Berg, die vanwege zijn pensionering in 2011 het orkest verliet.

VRIJWILLIGERS

- 14 Hoewel in 2011 op incidentele basis door vrijwilligers hulp werd geboden, is er geen sprake van een vrijwilligersbeleid inzake de doelstelling.

COMMUNICATIE & BELANGHEBBENDEN

Belangrijke uitgangspunten voor de communicatie van de Stichting Donateurs zijn transparantie en zorgvuldigheid. Een persoonlijke benadering van alle relaties en goede bereikbaarheid staan daarbij voorop. Het Koninklijk Concertgebouworkest is direct belanghebbende van de Stichting Donateurs. Daarmee zijn ook de musici van het orkest en alle bezoekers van concerten en activiteiten van het orkest als belanghebbenden aangemerkt. Directie en staf zijn dagelijks bereikbaar voor vragen, opmerkingen en ideeën van alle belanghebbenden.

Zowel via communicatiekanalen van het orkest als door middel van eigen uitingen communiceert de Stichting Donateurs regelmatig met de verschillende belanghebbenden en in het bijzonder met potentiële en bestaande schenkers. Deze zijn in Nederland onder te verdelen in leden van het Gouden Gilde (particuliere schenkers) en De Salon (zakelijke begunstigers). Daarnaast groeit het aantal schenkers in het buitenland. Zij zijn verenigd in buitenlandse steunorganisaties van het orkest, die in nauw contact staan met de Stichting Donateurs. Ook met de besturen en directies van vermogensfondsen, instellers van een Fonds op Naam evenals met nalatenschapstellers wordt nauw contact onderhouden.

KLASSIEKE MUZIEK VERRIJKT JE LEVEN

'Als je wilt dat toekomstige generaties belangstelling hebben voor klassieke muziek, dan moet je ze er vroeg mee in aanraking brengen. Ik houd zelf erg van klassieke muziek. Als kind had ik het geluk dat mijn ouders me viool hebben laten spelen en in een koor hebben laten zingen. Wie als kind nooit met klassieke muziek in aanraking is geweest, zegt eerder dat hij er hoofdpijn van krijgt. Dan ontbreekt het gevoel ervoor. Ik zal de oprichting van een Fonds op Naam opnemen in mijn testament. Met dat fonds wil ik het Koninklijk Concertgebouworkest ondersteunen, waarvan ik overigens ook bestuurslid ben. Dit fonds van Fons, om het zo maar te zeggen, wordt dan vooral ingezet om de belangstelling voor klassieke muziek bij jonge kinderen te stimuleren. Dat raakt een beetje in de knel, mede door alle bezuinigingen op cultuur. Misschien wel leuk om te vertellen dat mijn vier kinderen het fonds

hebben opgezet met een eerste donatie. Ik kreeg het aangeboden toen ik werd onderscheiden als Officier in de Orde van Oranje-Nassau, na afloop van een legendarische uitvoering van de achtste van Mahler door het Concertgebouworkest onder leiding van Mariss Jansons. Of ik zelf nog muziek maak? Nou ja, ik speel zwakzinnig viool en zingen doe ik graag. Maar ik ben toch vooral actief genierter. Hoewel ik net terugkom van een visweekeinde met vrienden in Frankrijk. Dan neemt een van ons zijn klarinet mee en zitten we 's avonds liederen van Schubert te zingen. Haha, inderdaad ook het forellenkwintet.'

Uit: Magazine Voor Nu & Later over schenken, erven en nalaten (2011)

Informatie over bestedingen en activiteiten vormt de spil van de communicatie. De Stichting Donateurs legt regelmatig contact met haar donateurs door middel van brieven, social media en vanzelfsprekend persoonlijk. Tijdens een jaarlijkse muzikale Soirée voor Gouden Gildeleden worden de nieuwste aanwinsten van de instrumentencollectie gepresenteerd. Leden van De Salon ontmoeten elkaar gemiddeld elke twee maanden tijdens netwerkbijeenkomsten waar zij geïnformeerd worden over bestedingen. De Stichting Donateurs gaf in 2011 verschillende nieuwsbrieven uit voor Gouden Gildeleden. Voor De Salon werden, ook in het kader van het tweejaarlijkse galafeest, het Salonbal, regelmatig digitale nieuwsbrieven verstuurd aan de Salonleden en hun zakelijke relaties. Ook werd een speciale website ingericht rond het Salonbal. Leaflets en posters ondersteunden de wervingscampagne voor het bal, dat ook een passend moment bleek om extra free publicity voor de Stichting Donateurs te genereren. Er verschenen artikelen in Mr. Magazine, Notariaat Magazine, Het Financieele Dagblad en Het Parool. Ook kwamen er drie achtergrondartikelen in Preludium, het programmabladd voor concertbezoekers.

Foto voor advertentie van de Stichting Donateurs in het magazine 'Voor Nu en Later'. Orkestlid Georgina Poad (links) bespeelt een historische contrabas, gebouwd in ca. 1830. Roelf Rogaar, donateur sinds 1995 en voormalig penningmeester van de Stichting Donateurs, heeft kunnen bijdragen aan dit waardevolle instrument.

Voor de Vereniging van Vrienden van het Koninklijk Concertgebouworkest in België en de Cercle d'Amis en France werden diverse nieuwsbrieven gemaakt. Deze steunorganisaties bevinden zich in de opstartfase en krijgen daarom tijdelijk extra ondersteuning vanuit Amsterdam. Daarmee worden de randvoorwaarden gecreëerd voor deze organisaties om als 'visitekaartje' van het Concertgebouworkest nieuwe ambassadeurs aan het orkest te kunnen verbinden.

De Stichting Donateurs biedt schenkers de mogelijkheid om anoniem een bijdrage te leveren. Overigens wordt het door de Stichting op prijs gesteld wanneer schenkers hun betrokkenheid bekend willen maken. In 2011 werden schenkers onder meer vermeld in de seizoensbrochure en het seizoensverslag van het orkest. Diverse schenkers werkten mee aan het publiceren van artikelen waarin zij hun drijfveren voor schenken aan het orkest kenbaar maakten.

De directeur van de Stichting werkte een aantal keer belangeloos mee bij andere culturele fondsen of paneldiscussies om kennis en ervaringen te delen.

Jaarlijks legt het bestuur verantwoording af in het jaarverslag dat aan belanghebbenden, schenkers en (op verzoek) aan andere geïnteresseerden wordt toegezonden.

Het Centraal Bureau fondsenwerving (CBF) wordt conform gestelde voorwaarden voorzien van documentatie die wordt gebruikt voor jaarlijkse toetsing van het CBF Keurmerk, dat de Stichting Donateurs sinds 2003 mag voeren.

KLACHTENPROCEDURE

Conform de eisen van het CBF-Keur kent de Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest een formele klachtenprocedure. In het verslagjaar zijn geen klachten ontvangen.

DONATEURS IN DE MEDIA

10 maart – Radio Nederland Wereldomroep Reportage over oprichting Cercle d'Amis en France, de Franse Vriendenvereniging van het orkest

18 juni – Elsevier Artikel over Dutch Masters Foundation: **Buitenlandse goudmijn. Expats in Londen en New York staan in de rij om Nederlandse musea, gezelschappen en orkesten financieel te steunen** - *'Wat de Dutch Masters Foundation te bieden heeft, is uniek'*

18 juli – SBS Radio Australia Reportage over de Dutch Masters Foundation

11 juli – Radio Nederland Wereldomroep Reportage: **Expats voor cultuur** - *'Inmiddels speelt de helft van de orkestmusici op een instrument van donateurs'*

31 oktober – Het Financieele Dagblad **Salonbal in Concertgebouw: chique disco, serious people**

26 november – Het Parool Artikel naar aanleiding van het Salonbal: **Wie goed doet, goed ontmoet** - *'Zakenmensen begrijpen musici. Ook zij weten wat hard werken is'*

29 november – NRC Handelsblad **Samen staan we veel sterker. Nederlandse topinstellingen werven via één koepelstichting donateurs in Verenigd Koninkrijk** - *'Als Nederlander in het buitenland ben ik toch trots op instellingen van dit wereldniveau'*

november – Notariaat Magazine **Dansen voor het goede doel** - *'Wat een mooie avond. Een unieke formule om de muziek te ondersteunen'*

november – Mr. Magazine **Advocaten en juristen gaan klassiek tijdens Salonbal**

20 december – Magazine Voor Nu & Later Interview met Fons van Westerloo: **Klassieke muziek verrijkt je leven** (zie p. 15)

‘Ik kan nog steeds niet geloven dat ik
deze prachtige viool echt in handen heb’

Tjeerd Top, *plaatsvervangend concertmeester*

Tjeerd Top bespeelt een Stradivarius uit 1713, bijgenaamd de Pingrillé. De viool is aangekocht door de Stichting Donateurs met een genereuze investering van een anonieme mecenas.

3. ACTIVITEITEN & BESTEDINGEN

MUZIEKINSTRUMENTEN

Het verwerven van hoogwaardige muziekinstrumenten voor het orkest is een belangrijke doelstelling van de Stichting Donateurs. Een nieuwe aanschaf wordt niet alleen uitgezocht en aangekocht wegens zijn bijdrage aan de unieke klank van het orkest, maar ook speciaal voor een bepaalde musicus. Het instrument helpt het orkestlid een nog hoger niveau te bereiken, soms tot zijn of haar eigen verrassing. In 2011 is de instrumentencollectie dankzij de steun van vele particulieren, vermogensfondsen en bedrijven met een aantal prachtige instrumenten uitgebreid.

Viool voor plaatsvervangend concertmeester Tjeerd Top, in 1713 gebouwd door Antonio Stradivari. De viool, bekend onder de bijnaam 'Pingrillé', is aangekocht door de Stichting Donateurs met een genereuze investering van een anonieme mecenas.

Altviool voor eerste solo altviolist Ken Hakii. De altviool stamt uit ca. 1680 en is gebouwd door Francesco & Giovanni Grancino.

Hoorn (bes/hoge F) voor Jaap van der Vliet, gebouwd door Fa. Alexander. Dit instrument is een cadeau van de Freundeskreis Schweiz, de Zwitserse Vriendenvereniging van het orkest.

Hoorn (dubbele Bes) voor Peter Steinmann, gebouwd door Musik-Alexander.

Zes Duitse trompetten voor de trompetsectie, gebouwd door Dowids. Drie C-trompetten werden betaald met de opbrengst uit de ING rentepuntenactie uit 2010 en drie Bes-trompetten werden geschonken door de Freundeskreis Schweiz.

C-klarinet voor Davide Lattuada, geschonken door de Freundeskreis Schweiz, de Zwitserse Vriendenvereniging van het orkest. De bouwer is Buffet Crampon.

D-klarinet voor Arno Piters, gebouwd door Leitner & Kraus. Ook dit instrument werd aangeboden door de Zwitserse Vrienden van het orkest.

Grote trom voor de slagwerkgroep, gebouwd door Dörfler. Deze aankoop werd mogelijk gemaakt door de Vereniging Vrienden van het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest die hiervoor met hun jaarlijkse Kerst-actie het benodigde budget bijeen brachten.

Crotales voor de slagwerkgroep, gebouwd door Zildjian. Dit is een instrument met kleine bronzen schijfjes die, wanneer ze worden aangeslagen, een zeer hoog en indringend geluid maken. Het is geschonken door de heer Buijn in het kader van zijn pensionering bij De Brauw Blackstone Westbroek.

Klokkenspel voor de slagwerkgroep, van de bouwer Deagan. Dit (gerestaureerde) instrument wordt door slagwerkers algemeen beschouwd als het beste klokkenspel dat er bestaat. Ook dit instrument is geschonken door de heer Buijn.

HET RAADSEL VAN DE VIOL

Sinds dit voorjaar speelt plaatsvervangend concertmeester Tjeerd Top op een schitterende Stradivarius. Zo klinkt er mede dankzij de Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest wederom een absolute topviool in het orkest. 'Een bijzonderheid', vindt Tim Ingles, die als hoofd van de muziekafdeling van Sotheby's Londen nauw bij de aankoop betrokken was.

'Ik heb de mooiste baan van de wereld', zegt Tim Ingles, die speciaal naar Nederland is gekomen voor een presentatie bij De Salon van het Koninklijk Concertgebouworkest over het wezen van de viool. 'Ik omring mij met de beste instrumenten ter wereld en ik verkoop per jaar twee à drie absolute topviolen.' (...) Zo'n topviool is ook de Stradivarius die door de Stichting Donateurs werd aangekocht en aan Tjeerd Top in bruikleen is gegeven: een Stradivarius uit 1713, bijgenaamd de Pingrillé. Het is een topinstrument uit de gouden jaren van de Italiaanse vioolbouwer. (...) 'Het raadsel van de viool houdt mensen al honderden jaren bezig', zegt Tim Ingles over de kwaliteit van de Pingrillé. 'Waarom zijn die oude Italiaanse violen beter dan elke andere viool? Vraag een willekeurige violist welk instrument hij zou bespelen als hij al het geld van de wereld zou hebben. Het antwoord is steevast een Stradivarius of een Guarneri.' (...) De wereld van de vioolbouwers is en blijft een vreemde wereld vindt Ingles. 'Het is de enige branche die eeuwenlang geen enkele vooruitgang heeft geboekt. De beste violen die er bestaan zijn zo'n driehonderd jaar oud. Dus de kwaliteit heeft ook iets met de leeftijd te maken. Je kunt een viool beschouwen als een menselijk wezen. Een topinstrument "leert" in de loop der jaren steeds beter hoe het optimaal kan klinken.' 'Er circuleren nog zo'n vijfhonderd echte topviolen', zegt Ingles over zijn vakgebied. 'Die komen niet zo vaak op de markt. En als ze op de markt komen zijn ze voor het steeds groeiende aantal echt getalenteerde violisten niet te betalen. Daarom is de rol van filantropen en fondsen zo belangrijk. Dat het Koninklijk Concertgebouworkest nu met dit instrument en die van de beide concertmeesters zulke topviolen in de gelederen heeft, is een bijzonderheid waar het orkest wel bij vaart. De enige manier voor een orkest van dit absolute topniveau om de kwaliteit te behouden, is door te investeren in instrumenten van topklasse. Dat gebeurt ook bij alle groepen, en dat is te horen. De klank van het orkest als geheel wordt er nog homogener van.' (...) 'De Pingrillé is wel een van de duurste instrumenten die we ooit hebben aangekocht', verklaart Wouter Steijn, directeur van de Stichting Donateurs. 'Het kon ook alleen maar dankzij een anonieme mecenas die het leeuwendeel voor zijn rekening nam en het instrument direct tot ver na het pensioen van Tjeerd aan het orkest in bruikleen gaf. De gulle gever is een groot liefhebber van het orkest. Iemand die na decennia van concertbezoek heeft besloten tot zo'n indrukwekkende bijdrage. Dat is geweldig, want alleen dankzij dit particuliere initiatief hebben we dit instrument aan kunnen schaffen.'

Fragmenten uit: Preludium, "Pain grillé voor het KCO", door Paul Janssen (december)

Het familieconcert 'Harry en Janos'

FAMILIECONCERTEN

Met de familieconcerten levert het Koninklijk Concertgebouworkest een belangrijke bijdrage aan de educatie van het publiek van de toekomst: de kinderen en jongeren van nu. Elk concertseizoen geeft het Koninklijk Concertgebouworkest een familieconcert voor kinderen vanaf zes jaar en hun ouders, grootouders, ooms en tantes. Luisteren naar en genieten van klassieke muziek kan je leren, en daar zet het orkest zich voor in. Geregeld worden daartoe de besloten repetities van het orkest voor jong geïnteresseerden opengesteld. Hierdoor kunnen jaarlijks vele schoolklassen het orkest van dichtbij meemaken. In 2011 werden maar liefst twee producties voor jonge luisteraars gerealiseerd met de steun van de Stichting Donateurs. Het betrof twee uitvoeringen van het familieconcert 'Naar India' in de Kleine Zaal op 11 april en twee familieconcerten met de titel 'Harry en Janos' uitgevoerd in de Grote Zaal op 6 november.

21

'Naar India'

Op 2 april 2011 vond het familieconcert 'Naar India!' plaats, uitgevoerd door een ensemble van het Koninklijk Concertgebouworkest, violist Tjeerd Top en acteurs Phi Nguyen en Carel Alphenaar (zie foto op pagina 4). Vele jonge muzikliefhebbers woonden het concert bij met hun ouders, grootouders, ooms of tantes. Voor de kinderen was dit vaak een eerste kennismaking met klassieke muziek. Het concert is volledig bekostigd door de Stichting Donateurs en in het bijzonder dankzij bijdragen van Marion's Kinderfonds en het Willem & Wilhelmina Bouwesfonds. Laatst genoemd fonds zorgde ervoor dat circa honderd kinderen en ouders uit Amsterdam Oost het concert konden meemaken. Tijdens een speciale voorontvangst kregen de jonge bezoekers uitleg over de voorstelling, en leefden zich uit met zang en dans.

'Harry en Janos'

Op 6 november 2011 was het Concertgebouw gevuld met jong publiek. Ze kwamen van overal, onder meer van scholen in Amsterdam Oost en Den Haag. Samen met hun familie waren de kinderen getuige van een wedstrijd verleidingskunst tussen trombonist Jörgen van Rijen en slagwerker Eric Robillard. Vol overtuiging streden zij in de personages van Harry en Janos om het hart van een lieflijke majorette. Het Koninklijk Concertgebouworkest zette het muzikale decor neer, op muziek van de componisten Zoltán Kodály en Jan Sandström. Ruim vijftig jonge luisteraars kregen voorafgaand aan het concert een lesje bodypercussion van orkestleden.

JONG TALENT PROGRAMMA

Het Koninklijk Concertgebouworkest en de Stichting Donateurs realiseren samen een breed scala aan activiteiten die een directe bijdrage leveren aan de ontwikkeling van jonge talentvolle musici. Ook wordt geïnvesteerd in de persoonlijke ontwikkeling van de (jonge) musici in het orkest. Zo worden door twee Fondsen op Naam, die bij de Stichting Donateurs in beheer zijn, jaarlijks studiebeurzen en stimuleringsprijzen uitgereikt.

Het Willem Mengelbergfonds biedt ondersteuning aan conservatoriumstudenten die een bijdrage zoeken voor de kosten van een aanvullende opleiding of cursus in binnen- of buitenland. Daarnaast konden vele talenten in de afgelopen jaren de vruchten plukken van het Bernard Haitink Fonds voor Jong Talent. In 2011 was dat onder meer de Engelse dirigent James Lowe. Ook looft het Bernard Haitink Fonds jaarlijks een prijs uit aan een van de laureaten van de Orkestacademie. Met de prijs kan de jonge musicus een persoonlijk artistiek plan realiseren. In 2011 viel de prijs te beurt aan de 28-jarige violiste Valentina Bernardone uit Italië.

Een anoniem Fonds op Naam legde eerder de basis voor de huidige Orkestacademie en levert daaraan nog jaarlijks een belangrijke bijdrage. Vanuit De Salon, de kring van zakelijke begunstigers, wordt jaarlijks de 'Prix de Salon' uitgereikt aan een jonge musicus uit het orkest die het meest aansprekende plan voor persoonlijke muzikale ontwikkeling indient.

Het Koninklijk Concertgebouworkest is in 2010 gestart met het opzetten van een apart programma voor jonge muzikale talenten tussen 12 en 18 jaar. De buitenlandse steunverenigingen spelen hierbij ook een rol, als bruggenbouwer naar jonge talenten in het betreffende land waar zij actief zijn. De Stichting Donateurs ontving in 2010 reeds een royale schenking van de firma IMC, die zich daarmee als founder heeft verbonden aan dit nieuwe initiatief. Ook wordt dit initiatief gesponsord door het Jacobson Fonds. Inmiddels zijn voor dit project diverse samenwerkingsverbanden opgezet met gerenommeerde (internationale) instituten. Tevens kon, mede dankzij de founding partner, in 2011 door het orkest een educatiemedewerker worden aangenomen die zowel dit programma als de familieconcerten en de Orkestacademie verder professionaliseert.

22

EEN GROOT CADEAU

'Als dirigent duurt het jaren om volwassen te worden. Twee jaar was ik erbij toen Bernard Haitink Mahler 9 dirigeerde bij het London Symphony Orchestra, maar hij heeft het in de tussentijd heroverwogen en pakt het nu anders aan. Je bent altijd aan het bijschaven, altijd aan het groeien. Het orkest is gevoelig, alle

antennes staan uit. Haitink hoeft bijna niets te zeggen. Een blik of een beweging is genoeg om het orkest de goede richting op te sturen. Hij vertrouwt de musici volkomen. Je merkt ook dat Mahler 9 het orkest in het bloed zit. Zij ademen het stuk, als het ware. De energie die hierdoor ontstaat, inspireert mij enorm. Ik beschouw deze ervaring als een groot cadeau.'

Dankzij het Bernard Haitink Fonds voor jong talent kreeg James Lowe de mogelijkheid om van 9 tot 16 mei als assistent-dirigent met Bernard Haitink samen te werken aan de Negende Symfonie van Mahler. Lowe is artistiek leider van het Hallé Harmony Youth Orchestra en won diverse prijzen in internationale dirigentencompetities.

Uit: Gouden Gilde nieuws, juni

DE ORKESTACADEMIE

De Orkestacademie van het Koninklijk Concertgebouworkest stelt begaafde jonge musici in de gelegenheid een individuele leergang bij het orkest te volgen en wordt mogelijk gemaakt door de Stichting Donateurs. Zij krijgt daarbij structureel steun van twee anonieme Fondsen op Naam, een anonieme schenker en in 2011 ook van de Stichting Van Rees-Klatte.

De Orkestacademie is voor de studenten niet alleen muzikaal bijzonder leerzaam maar ook een nuttige confrontatie met de veeleisende beroepspraktijk. Bij een positieve beoordeling na afloop van hun leergang krijgen de studenten een certificaat dat hen drie jaar lang voorrang biedt bij proefspelen van het Koninklijk Concertgebouworkest.

Zes jonge muzikale talenten, afgestudeerd of bijna afgestudeerd aan een conservatorium in Nederland of in een ander land, ontvingen in 2011 een certificaat (zie foto op pagina 48). Tijdens deze orkestrale leergang speelden zij circa tien weken in het orkest mee, kregen zij persoonlijke coaching van leden van het Koninklijk Concertgebouworkest en les van de aanvoerder van de groep waarin zij speelden.

Aan het proefspel van de Orkestacademie voor seizoen 2011-2012, dat plaatsvond in juni 2011, namen opvallend veel Zwitserse kandidaten deel. Dit is voornamelijk te danken aan de actieve rol die de Freundeskreis Schweiz vervult als bruggenbouwer tussen het orkest en jong Zwitsers talent. De reis- en verblijfskosten van de kandidaten werden tevens door de Freundeskreis betaald.

23

BIJZONDERE ARTISTIEKE PROJECTEN

Het Koninklijk Concertgebouworkest heeft in mei 2009 het initiatief genomen tot de AAA-serie, door rond de concerten uit de AAA-serie voor hedendaagse muziek samenwerking te zoeken met andere culturele instellingen in Amsterdam, waaronder het Stedelijk Museum, het Muziekgebouw aan 't IJ, Spui25, De Groene Amsterdammer, Entrée, Holland Festival, Bijlmer Parktheater, Asko|Schönberg, Nieuw Ensemble, Eye Filminstituut Nederland, en de IJ-salon.

Het idee achter het project is bestaande platforms en publieksgroepen met elkaar te verbinden door op een inspirerende manier de interdisciplinaire relaties tussen diverse kunstvormen op te zoeken. Bedoeling is door een thematische focus en een link naar de actualiteit de rol van de (eigentijdse) muziek en kunst in de maatschappij te benadrukken. De verwachting is dat daarmee extra en in het bijzonder nieuw en jonger publiek voor 'moderne' (klassieke) muziekconcerten en andere hedendaagse kunstvormen kan worden bereikt.

In 2011 werd afgesproken dat de AAA-serie vanaf seizoen 2012-2013 steun krijgt van de Stichting Ammodo, een vermogensfonds dat via de Stichting Donateurs deze unieke programmering mogelijk maakt.

Tjeerd Top, Sanne Hunfeld, Olivier Thiery en Gregor Horsch speelden tijdens de jaarlijkse Gouden Gilde Soirée de Zesde sonate in D groot, 'Tempesta' van Rossini

4. DONATEURS IN NEDERLAND

Vele muziek liefhebbers uit binnen- en buitenland kozen er in 2011 opnieuw voor om het Koninklijk Concertgebouworkest te steunen met een schenking via de Stichting Donateurs. Zo zijn er de particuliere schenkers die verenigd zijn in het Gouden Gilde, de zakelijke schenkers van De Salon en de schenkers in het buitenland. Ook kan een schenker kiezen voor het oprichten van een Fonds op Naam waarbij de keuze voor een specifiek bestedingsdoel onderdeel is van de oprichting van het fonds.

HET GOUDEN GILDE

De betrokkenheid van het publiek bij het Koninklijk Concertgebouworkest is nog altijd groot. Steeds meer particulieren kiezen ervoor om hun betrokkenheid bij het Koninklijk Concertgebouworkest door middel van een gift uit te drukken. Ondanks de economisch aanhoudend zware tijden is de vaste kern van particuliere schenkers, het Gouden Gilde, ook in 2011 verder gegroeid. Naast het grote aantal nieuwe leden besloten ook veel reeds bestaande Gouden Gildeleden opnieuw een extra financiële bijdrage aan het orkest te leveren. In 2011 werd de Stichting Donateurs verrast met een aantal bijzonder royale schenkingen, zowel door nieuwe als reeds bekende schenkers. Opvallend was de ontvangst van een zeer genereus legaat aan het einde van het jaar. Ook werd door enkele vermogensfondsen een extra bijdrage geleverd. In totaal werden via het Gouden Gilde zo'n tachtig schenkingen gedaan en kwamen er maar liefst tweeënveertig nieuwe donateurs bij.

De leden ontvangen twee keer per jaar het Gouden Gilde Nieuws, met achtergrondinformatie over nieuwe aankopen van instrumenten en over de bestedingen van donateursgeldten aan de ontwikkeling van jong talent. Ook krijgen leden van het Gouden Gilde een voorrangsbepaling bij de aanvraag van concertabonnementen, en worden zij desgewenst vermeld in de seizoensbrochure van het orkest. Een van de meest gewaardeerde privileges is wel de jaarlijkse Gouden Gilde Soiree, exclusief voor de Gouden Gildeleden, met een programma van ongebruikelijke werken, gespeeld door verrassende ensembles van orkestleden.

25

IN HET ZONNETJE

Tijdens de jaarlijkse Gouden Gilde Soiree op 29 mei spelen, in de overvolle Kleine Zaal van het Concertgebouw, tien leden van het Koninklijk Concertgebouworkest diverse uitvoeringen van Mozart en Rossini. Allen op een instrument dat is verworven dankzij de genereuze bijdragen van

donateurs. Tevens vertellen enkelen van hen waarom zij nu juist zo gelukkig waren om hun muziekinstrument, verkregen via de Stichting Donateurs, te kunnen bespelen. De musici krijgen groot applaus, maar ook Sjoerd van den Berg (voormalig adjunct-directeur PR KCO) en Tanneke Alpherts (voormalig coördinator fondsenwerving) worden in het zonnetje gezet. Beiden stonden aan de wieg van de fondsenwerving voor het KCO en zij hebben zich vele jaren ingezet voor het orkest. Hoewel zij onlangs met pensioen zijn gegaan, hoeven wij gelukkig geen afscheid van hen te nemen. Beiden treden namelijk toe tot het Gouden Gilde en blijven daarmee nog lange tijd in de buurt! *Uit: Gouden Gilde nieuws, juni*

FONDS OP NAAM

Een Fonds op Naam is de meest persoonlijke en ook de meest invloedrijke manier van schenken aan het Koninklijk Concertgebouworkest. Oprichters bepalen namelijk zelf de precieze doelstelling van hun Fonds. Bovendien worden zij, desgewenst, betrokken bij de besluitvorming over de jaarlijkse besteding. Een Fonds op Naam kan anoniem zijn, maar bijvoorbeeld ook de naam dragen van de oprichter of van een overleden dierbare.

In 2011 werd één nieuw Fonds op Naam opgericht, waarmee de Stichting Donateurs in totaal tien Fondsen op Naam beheert. Dit zijn, naast enkele anonieme Fondsen op Naam, de volgende fondsen:

IRWAN RACHMAN FONDS

Het echtpaar Bas Rachman en Maud Kampstra besloot in 2011 een Fonds op Naam op te richten voor het Koninklijk Concertgebouworkest. Ze doopten dit het Irwan Rachman Fonds, ter herinnering aan de overleden broer van de heer Rachman. Over de bestemming van het fonds hoefde het echtpaar niet lang na te denken. Strijkinstrumenten voor het orkest, want 'onze beide dochters spelen viool, en het orkest heeft ze hard nodig' en ondersteuning van jong talent. 'Ik ben op mijn werk alleen maar bezig met kinderen', vertelt Kampstra, kinderpсихoloog. 'Ik ben ervan overtuigd dat als je duurzaam wilt ontwikkelen, je juist de jeugd moet steunen.' Het fonds staat open voor giften door derden en heeft ook al een bijdrage ontvangen van een familielid. Rachman: 'Wij hechten aan continuïteit. Onze dochters hebben we gevraagd om in de adviesraad zitting te nemen, met het oog op de toekomst. Vonden ze een mooi idee.' Kampstra: 'Zo'n fonds is op zichzelf natuurlijk prachtig, en wat het voor ons écht bijzonder maakt, is de herinnering aan Irwan.'

Sjoerd van den Berg Fonds voor nieuw publiek

Bij zijn afscheid van het Koninklijk Concertgebouworkest na 32 jaar, besloot Sjoerd van den Berg (voormalig adjunct-directeur PR) begin 2011 een afscheidscadeau aan het orkest te geven. Hij vroeg zijn relaties een bijdrage te leveren aan een nieuw fonds dat projecten steunt die de relatie tussen het orkest en nieuw, jong publiek verder versterken. Dit door het bestuur van de Stichting Donateurs zeer gewaardeerde initiatief, bracht een mooi bedrag bijeen. Het voornemen is om in het volgende jaar hiertoe ook in formele zin een Fonds op Naam in te stellen.

Willem & Wilhelmina Bouwesfonds

In 2010 is het Willem & Wilhelmina Bouwesfonds opgericht, dat een platform biedt om het gedachtegoed van Willem & Wilhelmina Bouwes te bewaren en verder uit te dragen. Het fonds stelt zich ten doel de integratie te bevorderen van kinderen van de basisschool uit minimahuishoudens door hen te laten kennismaken met klassieke muziek. Zo worden er muzieklessen aangeboden op basisscholen, waarbij (oud-)musici uit het Koninklijk Concertgebouworkest een rol kunnen spelen. Tevens krijgen deze kinderen en hun ouders de mogelijkheid familieconcerten van het Koninklijk Concertgebouworkest bij te wonen. Het fonds staat ook open voor giften van andere schenkers die deze doelstelling ondersteunen.

Marion's Kinderfonds

Ter ere van de 80ste verjaardag van Marion Alberdingk Thijm-Aten, werd door haar kinderen Marion's Kinderfonds opgezet. Mede dankzij dit fonds werden in 2011 de familieconcerten van het Koninklijk Concertgebouworkest mogelijk gemaakt.

Els Mosler Fonds

Sinds lange tijd is Els Mosler een groot supporter van het orkest en weet zij velen te motiveren, om net als zij, te schenken aan het orkest. In 2009 heeft Els Mosler samen met haar man dit fonds op Naam opgericht dat specifiek bedoeld is voor het ondersteunen van de koperblazerssectie van het orkest. Ook haar dochter Nicole Staartjes maakt onderdeel uit van de Raad van Advies van het fonds. 'Maar,' stelt Els, 'het is aan de koperblazers aan te geven wat ze willen. Een ander nieuw instrument, een masterclass, een cd, het is allemaal bespreekbaar.'

Christiaan Vlek Fonds

In 2007 is door de familie Vlek het Christiaan Vlek Fonds opgericht, ter nagedachtenis aan hun overleden zoon en broer, en ten behoeve van de cellogroep van het Concertgebouworkest. De broers van Christiaan, Rutger-Jan en Steven, zitten samen met solocellist Johan van Iersel in de Raad van Advies. Zo zijn zij actief betrokken bij de besluitvorming over de bestedingen.

RISICO'S DURVEN NEMEN

'Ik ben enorm dankbaar voor de mogelijkheden die ik hier krijg', vertelt de 28-jarige violiste Valentina Bernardone uit Italië. Twee jaar geleden begon ze als student aan de Orkestacademie van het Koninklijk Concertgebouworkest, en nu is ze winnaar van de jaarlijkse prijs van het 'Bernard Haitink Fonds voor Jong Talent'. Bernardone: 'Tijdens mijn "orkestopleiding" heb ik podiumervaring opgedaan en ben ik gecoacht door orkestleden. Ik kan nu een groter, mooier geluid maken, en ik durf ook meer risico's te nemen. Het is moeilijk om uit te leggen, maar de orkestmusici durven 'los te laten' en maken daarom juist de allermooiste muziek. Dat is zo inspirerend.' Met de prijs gaat Bernardone verschillende masterclasses en cursussen volgen. Ze hoopt zoveel mogelijk te kunnen blijven werken met KCO-musici.

Uit: Gouden Gilde nieuws, juni

Familie Van Ees-Havenstein Fonds

Om ervoor te zorgen dat het orkest nog altijd in topconditie verkeert tegen de tijd dat hun beider jonge kinderen Pieter en Friso de concerten van het Koninklijk Concertgebouworkest kunnen bezoeken, besloten Peter van Ees en Sabine Havenstein ertoe om op 1 mei 2008 het Familie Van Ees-Havenstein Fonds op te richten. Het budget van dit Fonds op Naam wordt volledig aangewend voor het Endowment Fund.

Jacobson Fonds

Het Jacobson Fonds is uitsluitend bedoeld voor de educatieve activiteiten van het Koninklijk Concertgebouworkest. De naam van dit fonds is door de stichters gekozen om voorouders in de familie te eren die net als zichzelf grote muziekliefhebbers waren. Vanuit het fonds wordt een actieve bijdrage geleverd aan het opzetten van het Jong Talent programma van het orkest.

Bernard Haitink Fonds voor Jong Talent

In 2006 is dit fonds opgericht ter gelegenheid van het vijftigjarig jubileum van ere-dirigent Bernard Haitink als dirigent van het Koninklijk Concertgebouworkest. Jaarlijks krijgen jonge dirigeertalenten de mogelijkheid om repetities en uitvoeringen van Haitink en het Koninklijk Concertgebouworkest bij te wonen. In 2011 werd het, op voorspraak van Bernard Haitink, door dit fonds mogelijk gemaakt dat James Lowe in Amsterdam als zijn assistent kon deelnemen aan repetities en concerten van het orkest. Lowe is artistiek leider van het Hallé Harmony Youth Orchestra en heeft diverse prijzen gewonnen in internationale dirigentencompetities.

29

De extra prijs van het Bernard Haitink Fonds ging dit jaar naar violiste Valentina Bernardone. Met deze bijdrage wordt zij ondersteund in haar verdere muzikale ontwikkeling.

Daarnaast stelt dit Fonds jaarlijks een prijs ter beschikking voor één van de drie finalisten van het Vriendenkrans Concours/Het Debuut, die dit budget gebruiken tijdens hun finale jaar. Tijdens dit jaar worden concerten gegeven en verder geïnvesteerd in persoonlijke ontwikkeling. Op basis van de activiteiten en resultaten van dit finale jaar wordt de uiteindelijke winnaar verkozen. In 2011 werd een bedrag van € 5.000 euro toegekend aan The Amsterdam Chamber Soloists.

Willem Mengelberg Fonds voor Jong Talent

Sinds 2006 is het Willem Mengelberg Fonds voor Jong Talent ondergebracht bij de Stichting Donateurs. Dit fonds biedt ondersteuning aan conservatoriumstudenten die een bijdrage zoeken voor de kosten van een aanvullende opleiding of cursus in binnen- of buitenland. In 2011 werd er vijftien maal een aanvraag voor zo'n studiebeurs gehonoreerd, met een totale waarde van ruim dertienduizend euro.

Midden De Grote Zaal van het Concertgebouw is speciaal voor het uitverkochte Salonbal op 27 oktober omgetoverd tot dansgelegenheid
Linksboven De koperblazers van het orkest openen het Salonbal *Rechtsboven* Naast vele orkestmusici treedt ook Candy Dulfer op tijdens het Salonbal *Linksonder* Orkestmusici spelen Tjaikovsky's meesterwerk De Vier Jaargetijden voor De Salon tijdens het jaarlijkse concert in de Kleine Zaal *Rechtsonder* Salonleden krijgen de mogelijkheid uiterst exclusieve violen van Stradivari en Guarneri van dichtbij te bekijken

DE SALON

De Salon is de zakelijke kring van het Koninklijk Concertgebouworkest, waarin professionals verenigd zijn die het orkest een warm hart toedragen. Zij ondersteunen het orkest met de aankoop van muziekinstrumenten. Ook reiken zij jaarlijks de Prix de Salon uit aan een jong orkestlid dat met deze bijdrage een persoonlijke, artistieke ambitie kan realiseren. Zo helpt De Salon het Koninklijk Concertgebouworkest met het leveren van muzikale topprestaties.

2011 was een boeiend en enerverend jaar voor De Salon van het Koninklijk Concertgebouworkest. De Leden en Partners beleefden diverse mooie Salonavonden en een groots, swingend en uitverkocht Salonbal. Via De Salon werden vele musici gesteund in hun professionele ontwikkeling. Met plezier kan worden teruggekeken op de uitreiking van de Prix de Salon aan trompettist Wim Van Hasselt, of de inspirerende woorden van Sotheby's directeur Tim Ingles, die een verhandeling gaf over de waardebeoordeling van topinstrumenten en de prachtige muziek die werd gespeeld bij de goed bezochte concerten en Salonavonden.

Wij zijn bijzonder blij met de toetreding in 2011 van maar liefst tien nieuwe bedrijven tot De Salon en de verlenging van diverse lidmaatschappen: een prachtig resultaat dat vertrouwen geeft in de toekomst.

VERBONDEN MET HET ORKEST

'We voelen ons zeer verbonden met het Koninklijk Concertgebouworkest mede vanwege onze gedeelde internationale positie. ANT krijgt veel bezoek uit het buitenland, en het is 'strijk en zet': ze willen naar het Museumplein. De Salon van het Koninklijk Concertgebouworkest geeft ons mogelijkheden om onze cliënten te onthalen. Aan de andere kant krijgen wij zelf de kans om mensen die wij toch al kennen vanuit het werk, op een andere manier, in een andere sfeer te ontmoeten.'

Uit: nieuwsbrief De Salon, oktober

*In augustus traden
André Nagelmaker (CEO) en
Heather Jewitt (managing director)
van ANT Corporate Trust & Services
toe tot De Salon.*

‘Mooi, kleurrijk en heerlijk om op te spelen ...

Deze klarinet heeft ongelooflijk veel te bieden!’

Arno Piters, klarinettist

Arno Piters ontving deze D-klarinet in 2011 van de Freundeskreis Schweiz, de Zwitserse Vriendenvereniging van het Koninklijk Concertgebouworkest. Het instrument werd speciaal voor hem gebouwd.

5. DONATEURS IN HET BUITENLAND

CERCLE D'AMIS EN FRANCE

Begin oktober werd in Parijs Le Cercle d'Amis en France van het Koninklijk Concertgebouworkest opgericht. Onder aanvoering van Voorzitter Ina Giscard d'Estaing - Sickinghe en met Inge van Verschuer-Huls als Secretaris, timmeren zij flink aan de weg om de banden tussen het orkest en Franse muzikliefhebbers en musici aan te trekken. Met veel succes, want Le Cercle kan zich inmiddels verheugen in enkele tientallen particuliere en zakelijke leden.

DUTCH MASTERS FOUNDATION

Nadat in 2010 reeds door het Nederlands Dans Theater, het Koninklijk Kabinet van Schilderijen Mauritshuis en het Koninklijk Concertgebouworkest initiatief werd genomen en de voorbereidingen werden getroffen, kon in 2011 in Engeland Dutch Masters Foundation worden opgericht.

Dit in Engeland gevestigde goede doel is een unieke organisatie die zich inzet voor het werven van fondsen voor de drie pijlers van het Nederlandse culturele erfgoed. Deze Nederlandse culturele instellingen profiteren in gelijke delen van de fondsen die via Dutch Masters Foundation worden geworven.

In 2011 vonden diverse activiteiten plaats, zowel voor leden als voor potentiële leden. Zo werd bij Sotheby's in Londen een recital gegeven door musici van het Koninklijk Concertgebouworkest.

Op 28 november j.l. vierde de Dutch Masters Foundation zijn 1-jarig bestaan samen met de eerste vijftieng leden in de Dulwich Picture Gallery te Londen (zie foto op pagina 40). In een ruimte met werken van Rembrandt en Gerard Dou speelden Gregor Horsch en Fred Edelen van het Koninklijk Concertgebouworkest een duet voor celli. Ook voerden twee jonge Nederlandse dansers van het Nederlands Dans Theater een sprankelende pas de deux uit, en gaf Emilie Gordenker, de directeur van het Mauritshuis, persoonlijk uitleg bij enkele schilderijen.

In 2011 werd een mooi aantal nieuwe leden geworven en ook in financiële zin kon het jaar ook positief worden afgesloten.

Meer informatie is te vinden op: www.dutchmasters.org.uk

Het bestuur van Dutch Masters Foundation bestaat uit een vertegenwoordiger, een zogenaamde trustee, voor ieder van de betrokken Nederlandse culturele instellingen en wordt voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. De heer Gerlach Jacobs vervulde een deel van 2011 namens het orkest de rol van trustee.

Bestuur

Steven Kaempfer, *chairman*
Brian Capstick, *trustee*

Rose Damen, *trustee*
Gerlach Jacobs, *trustee*

VERENIGING VAN VRIENDEN VAN HET KCO IN BELGIË

Het gaat goed met de in september 2010 opgerichte Vereniging Vrienden van het Koninklijk Concertgebouworkest in België. De eerste gala-avond op 16 februari 2011 in het Rubenshuis in Antwerpen werd een kunstminnende, stijlvolle en geslaagde avond, mede dankzij bijdragen van de orkestleden Alexei Ogrintchouk, Marleen Asberg, Jeroen Woudstra en Daniel Esser. Ook het concert met na-ontvangst op 8 april in de Brusselse BOZAR was een memorabele gebeurtenis.

In december vond een recital plaats op de residentie van Ambassadeur van Nederland in België. Gastheer Ambassadeur Schuwer wist de perfecte ambiance te creëren voor een sociaal, culinair en bovenal muzikaal interessante avond.

Het bestuur is inmiddels uitgebreid met een nieuwe onder-voorzitter Luc Carbonez, de voormalig Ambassadeur van België in Nederland, en de nieuwe erevoorzitter Frank Geerkens, Carbonez' opvolger in Nederland. Met de steun van de Belgische vrienden ontwikkelt het orkest programma's om talentvolle Belgische musici in contact te brengen met de leden van het Koninklijk Concertgebouworkest.

Bestuur

Justus de Visser, *voorzitter*

Dorian van der Brempt, *secretaris*

Luc Carbonez, *onder-voorzitter*

Jan Raes, *penningmeester*

FREUNDESKREIS SCHWEIZ

34

De Freundeskreis Schweiz leverde ook dit jaar weer een aanzienlijke financiële bijdrage aan het orkest. Zo werden onder meer een trompet en twee klarinetten geschonken. Het jaarlijkse bezoek van de leden van Freundeskreis Schweiz, de Zwitserse Vriendenvereniging van het orkest, in 2011 was weer een groot succes. Van 20 tot en met 22 mei waren veertig leden van de immer groeiende groep Zwitserse Vrienden van het Koninklijk Concertgebouworkest te gast in Amsterdam. Op het programma stonden onder meer een rondleiding door het Concertgebouw onder leiding van voormalig adjunct-directeur Sjoerd van den Berg en een diner in het bijzijn van Algemeen Directeur Jan Raes en de Zwitserse ambassadeur in Nederland, Markus Borlin. De buitenlandse gasten woonden naast Mahlers Negende symfonie, ook een privéconcert bij door leden van het orkest in de galerie van David Koetser in Amsterdam. Gedurende dat laatste concert speelde de C-klarinet – een recente schenking van de Zwitserse vrienden – een belangrijke rol. Tijdens een borrel in de Plein foyer werd de warme band tussen deze buitenlandse vrienden en het Koninklijk Concertgebouworkest op verrassende wijze onderstreept. De heer Flachs, onlangs lid geworden van de Freundeskreis, overhandigde hier een door hem geschreven boek over hoorns aan de hoornisten van het orkest. Een mooi gebaar dat dankbaar werd aanvaard.

Het bestuur van de Freundeskreis werd in 2010 uitgebreid met twee leden, te weten de heer Erik Brenninkmeier, die de rol van vice voorzitter op zich heeft genomen, en de heer Dominic Alder, die tot 2011 Ambassadeur van Zwitserland in Nederland was.

Bestuur

Charles Zijderveldt, *voorzitter*

Dominic Alder

Erik Brenninkmeier, *vice-voorzitter*

Ron van Kralingen

Nicole Staartjes-Mosler, *secretaris*

Jan Raes

Carel Cohen Tervaert, *penningmeester*

ZWITSERS MUZIKAAL TALENT

Jong talent is een belangrijk thema voor de Freundeskreis Schweiz, de Zwitserse vrienden van het Koninklijk Concertgebouworkest. Zij maken elk jaar mogelijk dat ruim dertig Zwitserse musici in de dop masterclasses krijgen van orkestleden. Op 4 september j.l., toen het KCO Luzern aandeed vanwege de Europatournee, maakten onder meer Andreas Sundén (klarinet), Emily Beynon (fluit) en Wim Van Hasselt (trompet) de rol van 'master' op zich. De Freundeskreis steunt overigens niet alleen jong talent, zij zetten zich vol enthousiasme in voor de instrumentencollectie van het KCO. Ook dit jaar hebben zij weer diverse instrumenten geschonken.

Foto's: Andreas Sundén en Wim Van Hasselt geven masterclasses aan Zwitsers talent

Uit: Preludium journal, oktober

35

AMERICAN FRIENDS OF THE ROYAL CONCERTGEBOUW ORCHESTRA

The American Friends of the Royal Concertgebouw Orchestra (AF-RCO) steunt het orkest al bijna twintig jaar vanuit de Verenigde Staten. In 2011 was er geen tournee van het orkest naar de Verenigde Staten. Maar het is inmiddels een goede traditie om juist ook in die jaren met kleine ensembles uit het orkest op te treden voor onze Amerikaanse vrienden en relaties en om enkele masterclasses te verzorgen. In november reisde daarom cellist Benedikt Enzler naar New York om daar een solo recital te geven.

Op 3 november speelde orkestlid Benedikt Enzler een recital in de lounge van de 3 West Club in hartje New York voor een intiem gezelschap bestaande uit Amerikaanse vrienden van het Koninklijk Concertgebouworkest. Naast Kirchner speelde Enzler de Eerste en een deel uit de Derde cellosuite van Bach en vertelde hij over zijn leven als orkestmusicus. Ook Ferdinand Dorsman, cultureel attaché van Nederland in de Verenigde Staten was die avond aanwezig. Hij werd eerder in 2011 lid van het Advisory Board van de American Friends. Met grote droefenis vernamen bestuur en staf in december dat de heer Dorsman zeer onverwacht was overleden.

Opnieuw werd door enkele Amerikaanse vrienden een bijzondere schenking gedaan aan de AF-RCO. Dit budget stelt de American Friends in staat de komende jaren enkele bijzondere programma's van het Koninklijk Concertgebouworkest te helpen produceren.

Executive Committee

Amb. William vanden Heuvel, *chair emeritus* Caroline van Scheltinga, *president*
Hans Vemer, *chairman*

‘Dit instrument geeft ons waar we zo lang
naar gezocht hebben. Een grote klank, die makkelijk
mengt met het orkest en perfect past bij
de akoestiek van de Grote Zaal’

Mark Braafhart, slagwerker

Met steun van de Stichting Donateurs en een bijdrage van de Vereniging Vrienden van Het Concertgebouw en het Koninklijk Concertgebouworkest, werd in 2011 een nieuwe Dörfler grote trom aangekocht. De trom wordt veel gebruikt, met name voor het romantisch repertoire.

6. TOEKOMSTVISIE

MEERJARENBELEID

Muziekinstrumenten

De doelstellingen van de Stichting Donateurs, zoals hiervoor geformuleerd, blijven actueel. Volgens zowel het bestuur als de directie en de musici van het Koninklijk Concertgebouworkest blijkt dat de behoefte aan muziekinstrumenten van de hoogste kwaliteit onverminderd groot blijft. Naar verwachting is er in de eerstvolgende jaren de wens een contrabas voor de solocontrabassist te kunnen aankopen, evenals enkele violen en altviolen voor tutti spelers.

Jong Talent

De directie van het Koninklijk Concertgebouworkest heeft van het Jong Talent Programma een bijzonder aandachtspunt gemaakt en daarvoor de Stichting Donateurs verzocht om juist voor de daarmee samenhangende thema's zoals de Orkestacademie de benodigde fondsen te blijven werven. De rol van de buitenlandse steungroepen wordt hierbij naar verwachting groter als liaison tussen het orkest en jong talent in de betreffende landen.

37

Endowment

Het Endowment Fund groeit gestaag. Inmiddels is er sprake van een reserve waarmee op korte termijn het hoofd kan worden geboden aan eventuele acute financiële tegenwind bij het orkest. Maar het Endowment Fund is nog altijd niet voldoende groot om werkelijk voldoende continuïteit te waarborgen voor een zekere toekomst van het orkest.

De politieke en economische onzekerheid in het verslagjaar maken eens te meer duidelijk van welk groot belang deze continuïteitsreserve is. De Stichting Donateurs zal zich dan ook blijven inzetten om het Endowment Fund verder te laten groeien.

Artistieke projecten

Het orkest heeft de Stichting Donateurs gevraagd in de komende jaren extra steun te bieden voor het realiseren van bijzondere artistieke projecten. De Stichting Donateurs is hiertoe in de afgelopen twee jaren al actief op zoek gegaan naar extra steun. Naar verwachting krijgt dit thema vanaf 2013 steeds meer aandacht.

Wervingsstrategie

De aandacht voor particuliere schenkers zal onverminderd groot blijven. De Stichting Donateurs hanteert hierbij een persoonlijke benadering met aandacht voor specifieke wensen van schenkers en heeft er het volste vertrouwen in dat verdieping van relaties leidt tot een toename van de baten. Daarnaast zal een meer nadrukkelijk beroep worden gedaan op vermogensfondsen en zal er aandacht zijn voor specifieke zakelijke groepen. Het gebruik van nieuwe media zal in de toekomst steeds meer deel gaan uitmaken van de communicatiemix, waarbij het persoonlijke contact echter nooit naar de achtergrond mag verdwijnen.

Internationale kansen

De Stichting Donateurs blijft investeren in internationale relaties via de diverse buitenlandse steunverenigingen. Zij zorgen niet alleen voor een materiële bijdrage, maar vervullen ook een veel bredere ambassadeursrol voor het orkest in hun land.

Interne organisatie

De (internationale) fondsenwervende ambitie van de Stichting Donateurs vertaalt zich in groei van de organisatie, zonder dat dit een doel op zich is. Daarbij vraagt de huidige economische situatie en groter wordende concurrentie op de fondsenwervende markt voor extra fondsenwervende inspanningen. Juist in deze situatie is het van groot belang steeds weer zorg te dragen voor een hoge kwaliteit van de eigen werkzaamheden.

38

Kostenontwikkeling

De kosten van de eigen organisatie dienen te allen tijde onder het maximum te blijven dat het CBF hiertoe stelt; dit vereist een strakke kostenbewaking. De Stichting Donateurs vindt het ook haar taak om binnen deze kaders te blijven acteren.

Beleggingsbeleid

De Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest investeert in muziek-instrumenten van hoge kwaliteit en belegt in kwalitatief hoogwaardige financiële waarden. Het bestuur van de Stichting volgt een beleggingsstrategie die is gericht op lange termijn vermogensgroei met een beperkt risico. Daarbij wordt een vaste verdeling aangehouden tussen aandelen en vastrentende waarden. Gezien de resultaten over de afgelopen periode, kiest de Stichting Donateurs ervoor om haar prudente beleggingsbeleid te continueren. Het ingezette beleid wordt door het bestuur doorlopend getoetst aan de ontwikkelingen op de financiële markten.

Dit beleid wordt uitgevoerd door een professionele vermogensbeheerder die binnen vastgestelde bandbreedtes opereert voor de allocatie naar vastrentende waarden en liquide middelen. Op verzoek van de Stichting Donateurs hanteert de vermogensbeheerder bij de keuze van de fondsen een duurzaam perspectief.

VOORUITBLIK NAAR 2012

Zoals ook valt te lezen in de begroting voor 2012 (zie Bijlage 2), is de verwachting dat de baten uit fondsenwerving in 2012 niet veel zullen afwijken van het in 2011 behaalde resultaat. Het uitgangspunt hierbij is dat het aantal schenkers van zowel het Gouden Gilde als De Salon verder zal groeien. Er worden extra baten verwacht in de aanloop naar het jubileumjaar 2013. En de inkomsten vanuit de verschillende buitenlandse vriendengroepen zullen naar verwachting eveneens toenemen. Naar verwachting zal in 2012 geen beroep worden gedaan op de reserves.

Dit vraagt in 2012 om extra aandacht voor de administratieve organisatie. De directe begeleiding van de buitenlandse vriendenkringen kan echter, na de opstartfase, worden gereduceerd, waardoor de uitvoeringskosten per saldo zeer beperkt zullen stijgen.

Het aankoopbeleid van de Stichting Donateurs blijft ongewijzigd. Er wordt actief gezocht naar enkele passende instrumenten voor specifieke orkestleden. Naar verwachting zal het orkest een steeds groter beroep doen op de Stichting Donateurs voor het leveren van een financiële bijdrage voor de educatieve activiteiten. Een deel van het in de begroting 2011 opgenomen budget voor educatieve projecten wordt pas in 2012 besteed. Tevens zal het orkest naar verwachting om extra (incidentele) steun vragen voor het kunnen realiseren van bijzondere artistieke projecten. Zo zal de AAA-serie in 2012 een belangrijke bijdrage kunnen verwachten die in 2011 reeds werd toegezegd door Stichting Ammodo.

FINANCIËEL FUNDAMENT

Door de investering van het aankopen van diverse hoogwaardige muziekinstrumenten nam de waarde van de eigen instrumentencollectie (vaste activa, na aftrek van de afschrijvingen) toe met een waarde van € 914.569.

Per einde 2011 was in totaal € 4.543.934 geïnvesteerd in muziekinstrumenten, die in bruikleen zijn gegeven aan leden van het Koninklijk Concertgebouworkest. Het totaal van de beleggingen en liquide middelen was met ca. € 10.060.925 nagenoeg gelijk aan 2010. De lichte daling in de waarde van de effecten werd gecompenseerd met een stijging van de liquide middelen.

Op de balans staat per einde 2011 een bedrag aan liquide middelen dat hoger is dan te doen gebruikelijk. In vervolg op de onrustige markt werd dit bedrag in vervolg op het voorgaande boekjaar aangehouden. Het beleggingsjaar 2011 eindigde voor het belegd vermogen van de Stichting Donateurs net onder break even. Er werd een negatief resultaat genoteerd van € 75.774.

Het besteedbaar vermogen van de Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest bedroeg op 31 december € 14.707.063. Hiervan is een bedrag van € 853.980 vastgelegd in tien Fondsen op Naam. Zowel de reserves als de fondsen staan ter beschikking van de doelstelling van de Stichting.

Orkestmusici Fred Edelen (l.) en Gregor Horsch (r.) speelden op 28 november in de Dulwich Picture Gallery te Londen een duet voor celli. Ter ere van het eerste jubileum verzorgde de Dutch Masters Foundation een exclusief programma voor de leden met muziek, dans en een presentatie over de aanwezige kunstwerken (zie ook pagina 33).

De baten uit eigen fondsenwerving in 2011 zijn zeer goed te noemen en noteerden een totaal resultaat dat boven de begroting uitkwam. De ontvangst van een royaal legaat droeg hieraan in belangrijke mate bij. In totaal ontving de Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest in 2011 een bedrag van € 1.614.053 aan schenkingen.

Het saldo van vorderingen en kortlopende schulden per eind 2011 bedroeg € 102.204 versus € 55.660 per eind 2010. Deze afname wordt grotendeels verklaard door een afname van vorderingen met € 46.105 en tegelijkertijd een grotere afname van kortlopende schulden met € 92.649.

Norm kosten fondsenwerving

Het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) stelt als norm voor de kosten van fondsenwerving als percentage van de baten uit eigen fondsenwerving, een gemiddelde over drie jaar van 25%. In 2011 bedroegen de kosten als percentage van de baten uit eigen fondsenwerving voor de Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest 15,1%.

Het gemiddelde over de afgelopen drie jaar komt daarmee op 15,7%.

Het in 2011 gerealiseerde percentage bleef ruim onder het begrote percentage van 23,3%, doordat de baten uit fondsenwerving de begroting overstegen en de kosten lagen waren dan begroot. En het was tevens lager dan het gerealiseerde percentage van 20,6% in 2010 (zie ook overzicht op pagina 44).

41

Norm besteding aan doelstelling

Over 2011 betrof de bestedingsratio 16,5%. Dit betekent dat 16,5% van de totale ontvangen baten uit fondsenwerving in 2011 werden besteed. In dit percentage is echter niet meegenomen de grote investering die door de Stichting Donateurs werd gedaan in 2011 bij de verwerving van hoogwaardige muziekinstrumenten.

In 2010 werd een bestedingspercentage gerealiseerd van 10,6%. In de begroting van 2011 was een hoger bestedingspercentage van 23,4% voorzien dan werd gerealiseerd. Een deel van het in 2011 niet bestede budget zal opnieuw beschikbaar worden gesteld in 2012.

VERMOGENSBEHEER

In 2011 werd het merendeel van het vermogen van de Stichting Donateurs beheerd door ABN Amro Bank, conform het beleggingsbeleid, zoals dat hiervoor is beschreven. Rapportage door de vermogensbeheerder aan het bestuur vond plaats op maandelijkse basis. Een beperkt deel van het vermogen werd nog beheerd door Theodoor Gilissen Bankiers.

‘Als trompettist zoek je voortdurend naar
de beste instrumenten. En dat is ook wel
nodig om de snelle ontwikkelingen bij te kunnen benen.
We bereiken pas echt eenheid als we met de hele groep op dezelfde soort
trompet spelen, daarom hebben we altijd meer exemplaren nodig.
Gelukkig krijgen we steun van donateurs bij de aanschaf van
instrumenten, zo ook voor deze prachtige Duitse trompet.’

Hans Alting, *trompettist*

JAARREKENING 2011

1. BALANS PER 31 DECEMBER

ACTIVA	2011	2010
1. Materiële vaste activa		
Voor de doelstelling (muziekinstrumenten)	4.543.934	3.629.365
2. Effecten	7.255.861	7.490.775
3. Vorderingen	170.695	216.800
4. Liquide middelen	2.805.064	2.577.298
TOTAAL ACTIVA	14.775.554	13.914.238

PASSIVA	2011	2010
5. Eigen vermogen		
<i>reserves</i>		
Stichtingskapitaal	23	23
Reserve als bron van inkomsten	9.309.126	9.362.230
Reserve financiering activa (muziekinstrumenten)	4.543.934	3.629.365
	13.853.083	12.991.618
<i>fondsen</i>		
Bestemmingsfondsen op naam	853.980	761.480
	14.707.063	13.753.098

6. Kortlopende schulden

Crediteuren	22.686	13.554
RC Koninklijk Concertgebouworkest	37.805	136.586
Vooruitontvangen gelden	8.000	11.000
	68.491	161.140
TOTAAL PASSIVA	14.775.554	13.914.238

2. STAAT VAN BATEN EN LASTEN

FONDSENWERVING	rekening 2011	begroting 2011	rekening 2010
1. Baten uit eigen fondsenwerving			
Donaties, giften en schenkingen	861.522	876.000	1.230.374
Legaten	536.481	35.000	10.807
Nalatenschappen	15.050	30.000	0
De Salon	201.000	267.000	215.000
	1.614.053	1.208.000	1.456.181
2. Resultaat beleggingen	49.737	233.000	885.707
SOM DER BATEN	1.663.790	1.441.000	2.341.888

LASTEN			
3. Besteed aan doelstelling			
Steun aan Stichting Koninklijk Concertgebouworkest	255.248	312.000	224.571
Ondersteuning (voormalig) personeelsleden Stichting Koninklijk Concertgebouworkest	19.316	25.000	23.207
	274.564	337.000	247.778
4. Kosten beheer en administratie doelstelling	157.702	164.000	141.433
Totaal bestedingen	432.266	501.000	389.211
5. Wervingskosten			
<i>Kosten eigen fondsenwerving:</i>			
(In)directe verwervingskosten	86.333	123.000	159.536
Uitvoeringskosten	156.596	158.000	139.743
Kosten van beleggingen	34.630	35.000	27.950
	277.559	316.000	327.229
SOM DER LASTEN	709.824	817.000	716.440

RESULTAAT	953.965	624.000	1.625.447
Overschot is toegevoegd/onttrokken aan:			
Vrij besteedbaar vermogen	-53.104 *	pm	889.564
Vastgelegd vermogen	1.007.069	pm	735.883
	953.965	0	1.625.447

OPBOUW RATIO'S	3-jaars gemiddelde	rekening 2011	begroting 2010	rekening 2010
Kosten fondsenwerving als percentage van baten uit eigen fondsenwerving	** 15,7%	15,1%	23,3%	20,6%
Bestedingsratio	12,1%	16,5%	23,4%	10,6%
Percentage beheer en administratie	20,2%	22,2%	20,1%	19,7%
Bestedingen ten opzichte van som der lasten	56,9%	60,9%	61,3%	54,3%

* Dit resultaat is het gevolg van een hogere investering in instrumenten (als onderdeel van het vastgelegd vermogen). Er is in het boekjaar per saldo meer geïnvesteerd in instrumenten dan er aan nettobaten uit fondsenwerving is ontvangen.

** Volgens CBF richtlijn geldt een maximum 3-jaars gemiddelde van 25%

3. KASSTROOMOVERZICHT

KASSTROOMOVERZICHT	*) 1.000 euro	2011	2010
1. Kasstroom uit operationele activiteiten			
Exploitatieresultaat			
Som der baten		1.664	2.342
Som der lasten		710	716
Exploitatiesaldo		954	1.626
Ongerealiseerde koersresultaat effecten	-/-	0	-/- -623
		954	2.249
Bij:			
Mutatie voorzieningen		0	0
Afschrijving materiële vaste activa		62	58
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten		1.016	2.307
Mutatie vorderingen		46	-87
Mutatie kortlopende schulden		-93	122
Mutatie effecten		235	405
Netto kasstroom uit operationele activiteiten		1.205	2.747
2. Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in materiële vaste activa		977	-/- 739
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-/-	977	-/- 739
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN 1-/-2		228	2.008
Liquide middelen einde boekjaar		2.805	2.577
Liquide middelen begin boekjaar		2.577	-/- 569
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN		228	2.008

4. ALGEMENE TOELICHTING

ACTIVITEITEN

De stichting stelt zich ten doel steun te verlenen aan de ‘Stichting Koninklijk Concertgebouworkest (hierna KCO) en/of aan de leden van dit orkest, alles in de ruimste zin des woords’.

TOELICHTING OP HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

SCHATTINGEN

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat zij schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

46

RICHTLIJN VERSLAGGEVING FONDSENWERVENDE INSTELLINGEN

De Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest heeft het CBF-KEUR sinds 2003. Een keurmerk dat door de Stichting Centraal Bureau Fondsenwerving wordt verleend aan fondsenwervende instellingen die voldoen aan de gestelde eisen vastgelegd in het Reglement CBF-Keur. Het financieel jaarverslag is ingericht volgens de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen, die is gepubliceerd door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Doel van deze richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en de besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn. Deze inrichting is tevens één van de voorwaarden voor het verkrijgen van het CBF-Keur. Vastgesteld moet worden dat deze stringente verslaglegging voor een vermogensfonds evenwel op een aantal punten onduidelijkheden oproept. In de verschillende toelichtingen is geprobeerd de gewenste helderheid te scheppen.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN DE ACTIVA EN PASSIVA

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Materiële vaste activa

Met betrekking tot de waardering van de muziekinstrumenten wordt onderscheid gemaakt tussen strijkinstrumenten enerzijds en blaasinstrumenten en overige instrumenten anderzijds.

De strijkinstrumenten worden gewaardeerd tegen de aankoopwaarde, respectievelijk verkrijgingsprijs bij schenking. Daar strijkinstrumenten in de loop der jaren hun waarde behouden, wordt op deze instrumenten niet afgeschreven.

De blaasinstrumenten en de overige instrumenten worden gewaardeerd tegen aankoopwaarde verminderd met lineair berekende afschrijvingen op basis van de geschatte economische levensduur.

Beleggingen

De effecten worden gewaardeerd tegen beurswaarde. Verschillen tussen aankoopwaarde en beurswaarde van de effectenportefeuille worden verantwoord in de staat van baten en lasten.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit stichtingskapitaal, reserve als bron van inkomsten, reserve financiering activa en bestemmingfondsen op naam.

De reserve als bron van inkomsten heeft het karakter van een algemene reserve. Het opbouwen van deze reserve is een hoofdactiviteit van de Stichting Donateurs: met het rendement van dit vermogen kunnen concrete projecten gefinancierd worden. Uitgangspunt hierbij is dat het opgebouwde vermogen in stand blijft.

Het vastgelegd vermogen betreft vermogen dat is vastgelegd in activa die worden aangewend voor de bedrijfsvoering (muziekinstrumenten).

Lang- en kortlopende schulden

De Stichting heeft geen schulden met een looptijd langer dan een jaar.

Zes jonge talenten ronden in 2011 met succes hun leergang af bij de KCO-Orkestacademie. De Orkestacademie, mogelijk gemaakt door de Stichting Donateurs, bereidt talentvolle jonge musici voor op een professionele loopbaan als orkestmusicus.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Begroting

Overeenkomstig de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen is in het financieel jaarverslag naast de vergelijkende cijfers van het voorgaande jaar de begroting van het verslagjaar opgenomen in de staat van baten en lasten. Deze begroting is door het bestuur van de Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest goedgekeurd.

Baten

De opbrengsten bestaan uit ontvangen donaties, giften, schenkingen, legaten, nalatenschappen en het resultaat van beleggingen in het verslagjaar, alsmede alle overige aan enig boekjaar toe te rekenen baten.

Eén van de overige baten betreft de verhuur van instrumenten aan de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest; de opbrengst is ruim voldoende om de kosten van verzekering en onderhoud te dekken. De toegezegde periodieke uitkeringen worden als baten verantwoord in het jaar waarin de ontvangst van de uitkering wordt ontvangen. Baten uit nalatenschappen worden opgenomen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden in het boekjaar waarin ze worden ontvangen verantwoord als baten uit nalatenschappen.

49

Kosten

De kosten betreffen de op het jaar betrekking hebbende kosten en worden onderverdeeld naar de volgende drie categorieën

- ◆ kosten eigen fondsenwerving
- ◆ steun aan Stichting Koninklijk Concertgebouworkest (KCO)
- ◆ ondersteuning (voormalig) personeelsleden KCO
- ◆ ondersteuning overig uit fondsen op naam

De uitvoeringskosten eigen organisatie voor het onderdeel salariskosten en kantoorkosten worden met ingang van 2004 voor 50% toegerekend aan de kosten eigen fondsenwerving. De overige 50% van deze kosten worden bestemd voor het beheer van de collectie muziekinstrumenten (besteed aan doelstelling). De overige uitvoeringskosten eigen organisatie worden toegerekend aan de kosten fondsenwerving.

5. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Bedrijfsmiddelen ten behoeve van de bedrijfsvoering

Door de Stichting worden de hoogwaardige instrumenten verhuurd aan de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest.

Het verloop van de bedrijfsmiddelen ten behoeve van de bedrijfsvoering is als volgt:

MATERIËLE VASTE ACTIVA				
	strijk- instrumenten	blaas- instrumenten	overige instrumenten	totaal
Stand per 1 januari 2011				
Aanschafwaarde	3.425.818	369.584	236.062	4.031.464
Cumulatieve afschrijvingen	0	-229.703	-172.396	-402.099
	3.425.818	139.881	63.666	3.629.365
Mutaties 2011				
Investeringen	910.000	61.489	14.690	986.179
Desinvesteringen	aanschafwaarde	-5.810	-3.531	-9.341
	cum. afschrijving	0	0	0
Afschrijvingen	0	-39.536	-22.733	-62.269
	910.000	16.143	-11.574	914.569
Stand per 31 december 2011				
Aanschafwaarde	4.335.818	425.263	247.221	5.008.302
Cumulatieve afschrijvingen	0	-269.239	-195.129	-464.368
BOEKWAARDE	4.335.818	156.024	52.092	4.543.934
Afschrijvingspercentages	0	10%	10%	

50

De afschrijvingen van de blaas- en overige instrumenten worden naar tijdsgelang vanaf het moment van ingebruikneming berekend.

2. Beleggingen

De samenstelling van de effectenportefeuille is als volgt:

	beurswaarde ultimo 2010	beurswaarde ultimo 2011
Portefeuille ABN AMRO	7.478.151	7.245.888
Portefeuille Theodoor Gilissen	12.624	9.973
TOTAAL	7.490.775	7.255.861

De effecten zijn voor rekening en risico van de Stichting in beheer gegeven aan Theodoor Gilissen Bankiers en ABN Amro Bank.

VLOTTENDE ACTIVA

3. Vorderingen

Deze post betreft grotendeels te ontvangen rente van obligaties, bank- en girorente alsmede nog terug te ontvangen omzetbelasting. Voorts de vervallen termijnen van de bijdragen voor De Salon (zie pagina 53).

4. Liquide middelen

Dit betreft de direct opeisbare gelden bij de bankinstellingen, de rekening-courantsaldi en deposito's.

5. Eigen vermogen

De mutaties in het eigen vermogen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

MUTATIES IN HET EIGEN VERMOGEN			
	1 januari 2011	exploitatie saldo	31 december 2011
Besteedbaar vermogen			
Stichtingskapitaal	23	0	23
Reserve als bron van inkomsten	9.362.230	-53.104	9.309.126
	9.362.253	-53.104	9.309.149
Vastgelegd vermogen			
Reserve financiering activa	3.629.365	914.569	4.543.934
Bestemmingsfondsen op naam	761.480	92.500	853.980
	4.390.845	1.007.069	5.397.914
TOTAAL	13.753.098	953.965	14.707.063

Om de continuïteit in de steunverlening aan de Stichting Koninklijk Concertgebouworkest te kunnen waarborgen, is gekozen voor de opbouw van een vermogensfonds. Het verworven vermogen blijft, ook op de lange termijn, in stand door te investeren in instrumenten, die passen bij de unieke klankkeur van het Koninklijk Concertgebouworkest en te beleggen in hoogwaardige financiële waarden. Vervolgens kan met het rendement van het besteedbaar vermogen jaarlijks een aantal concrete projecten worden gefinancierd.

51

SPECIFICATIE / VERLOOP BESTEMMINGSFONDSEN OP NAAM			
	1 januari 2011	mutatie boekjaar	31 december 2011
N.n. / bestemd voor educatieve activiteiten	70.378	5.000	75.378
N.n. / bestemd voor educatieve activiteiten	68.000	-4.000 *	64.000
Bernard Haitink Fonds voor jong talent	171.592	0	171.592
Willem Mengelberg Fonds	280.000	0	280.000
Christiaan Vlek Fonds	80.000	12.000	92.000
Van Ees-Havenstein Fonds	30.500	10.000	40.500
Jacobson Fonds	28.000	8.400 **	36.400
Els Mosler Fonds	23.010	10.100	33.110
Willem & Wilhelmina Bouwes Fonds	10.000	15.000	25.000
Irwan Rachman Fonds	0	36.000	36.000
TOTAAL	761.480	92.500 ***	853.980

* Vrijval 4% per jaar, ingangsdatum fonds 2003.

** Vrijval 4% per jaar, ingangsdatum fonds 2008 - vrijval vanaf 2009.

*** Deze mutatie zit in de post: ontvangen in het boekjaar 2011 (pagina 44).

6. Vlottende passiva

Het saldo in RC Koninklijk Concertgebouworkest betreft voornamelijk de in rekening gebrachte salariskosten, verschuldigd per ultimo boekjaar, verminderd met het nog te ontvangen bedrag voor het gebruik van instrumenten over 2011.

Eerste violiste Valentina Svyatlovskaya soleert tijdens een Salonavond waar orkestmusici een speciaal programma spelen voor zakelijke donateurs

6. TOELICHTING OP STAAT VAN BATEN EN LASTEN

1. Baten uit eigen fondsenwerving

Het totaal van algemene donaties, giften, schenkingen (€ 1.062.522), legaten (€ 536.481) en nalatenschappen (€ 15.050) bedraagt € 1.614.053.

Tot en met 2011 is voor € 17.561.956 aan giften ontvangen en toezeggingen gekregen.

Daarvan was ultimo 2011 een bedrag van € 16.066.206 ontvangen.

Het nog te ontvangen bedrag van € 1.495.750 is hieronder gespecificeerd.

FONDSEN OP NAAM (onderdeel van het saldo ontvangen tot en met jaar 2010)	
jaar	bedrag
1993 t/m 2010	14.452.153
ontvangen in het boekjaar 2011	1.614.053
ontvangen tot en met jaar 2011	16.066.206
nog te ontvangen (voornamelijk lijfrentes):	
2011	20.550
2012	477.150
2013	389.350
2014	273.300
2015	152.800
latere jaren	76.100
	17.455.456
De Salon nog te ontvangen:	
2011 achterstallig 12.500	pm
Dit bedrag is opgenomen onder de post vorderingen en wordt verantwoord bij de ontvangen bedragen in het boekjaar 2011.	
2012	55.500
2013 en latere jaren	51.000
	106.500
TOTAAL	17.561.956

FONDSEN OP NAAM (onderdeel van het saldo ontvangen tot en met jaar 2011)	
Tot en met 2011 zijn negen afzonderlijke fondsen op naam opgericht, te weten:	
N.n. / bestemd voor educatieve activiteiten	75.378
N.n. / bestemd voor educatieve activiteiten	64.000
Bernard Haitink Fonds voor jong talent	171.592
Willem Mengelberg Fonds	280.000
Christiaan Vlek Fonds	92.000
Van Ees-Havenstein Fonds	40.500
Jacobson Fonds	36.400
Els Mosler Fonds	33.110
Willem & Wilhelmina Bouwes Fonds	25.000
Irwan Rachman Fonds	36.000
TOTAAL	853.980

Dit bedrag wordt separaat verantwoord op de balans als bestemmingsfonds onder het vastgelegd vermogen.

Dirigent Bernard Haitink en het Koninklijk Concertgebouworkest nemen het applaus in ontvangst na afloop van de Negende Symfonie van Mahler (13 mei 2011).

2. Resultaat beleggingen

De opbrengst beleggingen bestaat uit:

RESULTAAT BELEGGINGEN			
	2011	begroting 2011	2010
Effectenportefeuille			
Inkomsten effectenportefeuille	182.137	167.000	211.760
Rente liquide middelen (bank, giro en depositierekening)	32.402	6.000	26.427
Koersresultaat effecten	-258.349	0	564.925
	-43.810	173.000	803.112
Opbrengst verhuur			
Opbrengst verhuur instrumenten	93.547	60.000	82.595
TOTAAL RESULTAAT BELEGGINGEN	49.737	233.000	885.707

De met de beleggingen samenhangende kosten bedroegen in 2011 € 34.630 (2010 € 27.950).

3. Besteed aan doelstelling

BESTEED AAN DOELSTELLING			
	2011	begroting 2011	2010
Steun aan St. Kon. Concertgebouworkest			
Afschrijving instrumenten	62.269	61.000	58.412
Premie verzekeringen instrumenten	21.590	30.000	29.851
Onderhoud instrumenten	64.964	33.000	37.088
Ontwikkeling musici / De Orkestacademie	15.848	45.000	31.047
Uitkeringen Willem Mengelberg Fonds	13.816	14.000	10.687
Uitkeringen Bernard Haitink Fonds	14.018	12.500	11.200
Uitkeringen Christiaan Vlek Fonds	0	3.000	4.371
Uitkeringen Jacobson Fonds	0	2.400	0
Uitkeringen Mosler Fonds	196	2.400	0
Uitkeringen Bouwes Fonds	0	1.200	0
<i>Bestedingen overig</i>			
Familieconcerten, educatieve en artistieke projecten	62.547	107.500	41.915
	255.248	312.000	224.571
Ondersteuning (voormalig) personeelsleden KCO			
Kerstgeschenk gepensioneerden/representatie	5.813	5.500	5.266
Bijdrage personeelsfeest	0	0	5.000
Bijdrage huur muziekinstrumenten (derden, waaronder NMF)	13.503	19.500	12.941
	19.316	25.000	23.207
TOTAAL STEUN/ONDERSTEUNING DOELSTELLING	274.564	337.000	247.778

4. Kosten beheer en administratie doelstelling

(zie tabel I / kolom 1)	157.702	164.000	141.433
TOTAAL BESTEED AAN DOELSTELLING	432.266	501.000	389.211

5. Wervingskosten

WERVINGSKOSTEN			
		begroting	
	2011	2011	2010
(In)directe verwervingskosten			
Bijeenkomsten/werving particulieren	55.542	-	48.627
Bijeenkomsten/werving De Salon	15.244	-	67.278
Wervingskosten Buitenlandse Vrienden	10.846	-	32.246
Publiciteit	4.701	-	11.385
	86.333	123.000	159.536
Uitvoeringskosten (zie tabel I / kolom 2)	156.596	158.000	139.743
Kosten van beleggingen	34.630	35.000	27.950
TOTAAL WERVINGSKOSTEN	277.559	316.000	327.229

TABEL I Verdeling uitvoeringskosten naar bestemming

	doelstelling steun aan KCO	fondsen- werving	totaal 2011	begroting 2011	totaal 2010
Salaris/sociale lasten	119.442 *	119.442	238.883	231.000	176.932
Pensioenlasten	9.896 *	9.896	19.792	23.000	20.200
Overige personeelskosten	3.392 *	3.392	6.784	10.000	15.875
Kantoorkosten	23.086	23.086	46.173	42.000	56.255
Kosten bestuursvergaderingen	0	515	515	1.000	437
Databeheer	1.244 *	0	1.244	10.000	5.146
Overige algemene kosten:					
Bankkosten	642	0	642	1.000	1.656
Notariskosten	0	265	265	4.000	4.675
TOTAAL	157.702	156.596	314.298	322.000	281.176

* Van de salariskosten, kantoorkosten is 50% bestemd voor het beheer van de collectie muziekinstrumenten en andere (administratieve) activiteiten, die geen direct verband houden met fondsenwerving.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest

Wij hebben de in dit jaarverslag op pagina 43 tot en met 57 opgenomen jaarrekening 2011 van Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2011 en de staat van baten en lasten over 2011 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving. De directie is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

58

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest per 31 december 2011 en van het resultaat over 2011 in overeenstemming met Richtlijn 650 voor fondsenwervende instellingen van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Tevens zijn wij nagegaan dat het jaarverslag, voorzover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Amsterdam, 29 maart 2012
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door H.A. Wink RA

Bijlage 2

BEGROTING 2012

BEGROTING	2011	2012
FONDSENWERVING		
Baten uit eigen fondsenwerving		
Donaties, giften en schenkingen	(zie specificatie 1) 876.000	1.215.000
Legaten	35.000	25.000
Nalatenschappen	30.000	20.000
De Salon	267.000	197.500
Overige baten	0	0
	1.208.000	1.457.500
Resultaat beleggingen		
Rente, dividenden en koersresultaten	173.000	0
opbrengst verhuur instrumenten	60.000	60.000
	233.000	60.000
Som der baten	1.441.000	1.517.500
LASTEN		
Wervingskosten	23,3%	22,9%
<i>Kosten eigen fondsenwerving</i>		
(In)directe verwervingskosten	123.000	175.000
Uitvoeringskosten	(zie specificatie 2) 158.000	159.250
Kosten van beleggingen	35.000	36.000
	316.000	370.250
Besteed aan doelstelling (volgens onderstaande specificatie)		
Steun aan Stichting Koninklijk Concertgebouworkest	312.000	464.500
Ondersteuning (voormalig) personeelsleden Stichting Koninklijk Concertgebouworkest	25.000	26.000
	(zie specificatie 3) 337.000	490.500
Kosten beheer en administratie doelstelling	(zie specificatie 4) 164.000	165.750
	501.000	656.250
Som der lasten	817.000	1.026.500
RESULTAAT	624.000	491.000
Overschot is toegevoegd/onttrokken aan:		
Vrij besteedbaar vermogen	2011 pm	2012 pm
Vastgelegd vermogen	pm	pm
TOTAAL	0	0

60

NB Zie specificaties 1) t/m 4) op pagina 61

SPECIFICATIE BEGROTING	2011	2012
Donaties, giften en schenkingen		
Gouden Gilde: Lijfrentes	404.000	413.000
Gouden Gilde: Eénmalige giften	110.000	75.000
Particuliere fondsen	126.000	127.000
Vereniging Vrienden	100.000	115.000
Donaties t.b.v. Academie (geen fonds)	60.000	40.000
Donaties t.b.v. B.H.F.	1.000	0
Diversen	75.000	445.000
	1) 876.000	1.215.000
Steun aan St. Kon. Concertgebouworkest		
Afschrijving instrumenten	61.000	65.000
Premie verzekeringen instrumenten	30.000	32.000
Onderhoud instrumenten	33.000	34.000
Ontwikkeling musici / De Orkestacademie	45.000	45.000
Uitkeringen Willem Mengelberg Fonds	14.000	14.000
Uitkeringen Bernard Haitink Fonds	12.500	12.500
Uitkeringen Christiaan Vlek Fonds	3.000	6.500
Uitkeringen Jacobson Fonds	2.400	5.000
Uitkeringen Els Mosler Fonds	2.400	5.000
Uitkeringen Willem en Wilhelmina Bouwes Fonds	1.200	3.000
Bestedingen overig:		
Familieconcerten, educatieve en artistieke projecten	107.500	242.500
	312.000	464.500
Ondersteuning (voormalig) personeelsleden KCO		
Kerstgeschenk gepensioneerden/representatie	5.500	5.500
Bijdrage personeelsfeest	0	5.000
Bijdrage huur muziekinstrumenten (derden, waaronder NMF)	19.500	15.500
	3) 25.000	26.000
TOTAAL BESTEED AAN DOELSTELLING	337.000	490.500

61

SPECIFICATIE UITVOERINGSKOSTEN EN SALARISKOSTEN BEHEER MUZIEKINSTRUMENTEN	begroting 2011		begroting 2012	
	doelstelling	fondsen- werving	doelstelling	fondsen- werving
Verdeling uitvoeringskosten naar bestemming				
Salaris/sociale lasten	115.500	115.500	113.000	113.000
Pensioenlasten	11.500	11.500	10.500	10.500
Overige personeelskosten	5.000	5.000	5.000	5.000
Reis-/verblijfkosten	0	0	0	0
Huisvestingskosten	0	0	0	0
Kantoorkosten	21.000	21.000	25.750	25.750
Bestuur/afd. e.d.	0	1.000	0	1.000
Databeheer	10.000	0	10.000	0
<i>Overige algemene kosten</i>				
Bankkosten (excl. kosten van beleggingen)	1.000	0	1.500	0
Notariskosten	0	4.000	0	4.000
	4) 164.000	2) 158.000	4) 165.750	2) 159.250

Bijlage 3

BESTEMMING RESULTAAT

Het exploitatieresultaat bedraagt € 953.965,00 en de bestemming van dit resultaat is als volgt:

Besteedbaar vermogen	
Reserve als bron van inkomsten	-53.104 *
Vastgelegd vermogen	
Fonds activa doelstelling	914.569 **
Fonds op Naam	92.500
TOTAAL	953.965

* Deze onttrekking is het gevolg van een hogere investering in instrumenten (als onderdeel van het vastgelegd vermogen). Er is in het boekjaar per saldo meer geïnvesteerd in instrumenten dan er aan nettobaten is ontvangen.

** Dit betreft de totale investering in muziekinstrumenten (minus de afschrijvingen) over 2011.

62

Bijlage 4

ROOSTER VAN AFTREDEN BESTUURSLEDEN

bestuursleden	aangetreden	herbenoemd	2e termijn	aftreden	
A. van Wassenaer	04-06-2002	2006	2010	2014	2014*
N. van Berge	17-10-2006	2010	2014	2018	
M. Bakker	18-04-2006	2010	2014	2018	
H. Kersten	02-03-2010	2014	2018	2022	
E. Lens	22-04-2008	2012	2016	2020	
P. Luijten	04-06-2002	2006	2010	2014	2011*
J. Raes	04-06-2011	2015	2019	2023	
J. Wolfs	04-06-2002	2006	2010	2014	2012*
H. Zwarts	04-06-2002	2006	2010	2014	2013*

* voorstel voor datum van aftreden ivm met gelijktijdige statutaire datum van aftreden in 2014. Goedgekeurd in bestuursvergadering dd 13 september 2007.

Het Koninklijk Concertgebouworkest

Mariss Jansons, *chef-dirigent*

Bernard Haitink, *eredirigent*

Riccardo Chailly, *conductor emeritus*

Nikolaus Harnoncourt, *honorair gastdirigent*

Directie in 2011

Jan Raes, *algemeen directeur*

Joel Ethan Fried, *adjunct-directeur artistieke zaken*

David Bazen, *adjunct-directeur zakelijk*

Colofon

redactie

Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest

Jacob Obrechtstraat 51 / 1071 KJ Amsterdam

Postbus 78098 / 1070 LP Amsterdam

donateurs@concertgebouworkest.nl

telefoon 020 305 10 10 / telefax 020 305 10 01

bankrekening 44.67.58.906

www.concertgebouworkest.nl/donateurs

foto's

Ronald Knapp

P3,9 Simon van Boxtel

P15 @Phil-Event

P22 Trond Husebo

P28 orchestramozart.com

P52 Edu Hawkins

grafisch ontwerp

Atelier René Knip en Rens Martens

druk

www.jubels.nl

De Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest is lid van de Vereniging van Fondsenwervende Instellingen (VFI) en aanvaardt de principes van goed bestuur, zoals vastgelegd in de code Goed Bestuur voor Goede Doelen, ook bekend als de 'code Wijffels'. Deze gedragscode voldoet aan de eisen die door het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) worden gesteld. De Stichting ontving in 2003 het CBF-keur voor Goede Doelen en mocht dit gedurende heel 2011 voeren.

De steun van de Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest is essentieel voor de toekomst van een van de beste orkesten ter wereld.

De Stichting Donateurs verwerft daartoe hoogwaardige instrumenten voor orkestleden, ondersteunt jonge muzikanten, zorgt voor de ontwikkeling van nieuw publiek en legt een financiële reserve aan.

Tegelijk werkt de Stichting Donateurs met alle schenkers aan het vergroten van de internationale kring van orkestambassadeurs, zodat het roemrijke orkest wereldwijd vele muzikliefhebbers in vervoering kan brengen, nu én later.

Stichting Donateurs Koninklijk Concertgebouworkest

Voor de eeuwige schoonheid van muziek

WWW.CONCERTGEBOUWORKEST.NL/DONATEURS